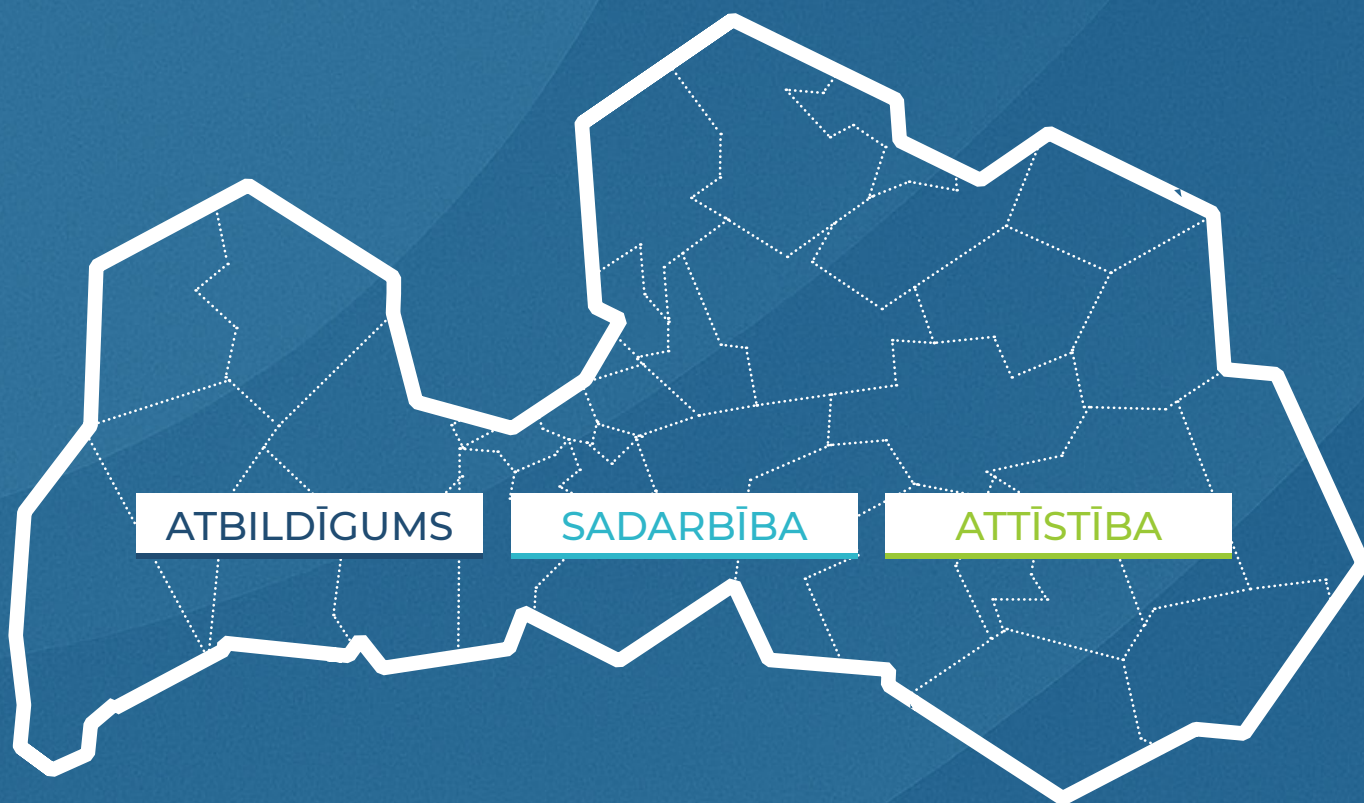

Latvijas Republikas Valsts kontroles 2024. gada publiskais pārskats

Rīga 2025

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

KONTROL
SPĒKS

Latvijas Republikas Valsts kontroles 2024. gada publiskais pārskats

Pārskatā izmantotas fotogrāfijas no tīmekļvietnēm www.depositphotos.com, www.gettyimages.com, www.canva.com, *Microsoft Stock Images*, SIA "LETA" arhīva (fotogrāfs Ivars Soikāns), Valsts kontroles darbinieku personīgā arhīva, *OpenAI ChatGPT/DALL-E*, kā arī pasākumu organizatoru publicitātes fotogrāfijas.

Saturs

Priekšvārds.....	4
------------------	---

1. VALSTS KONTROLES DARBĪBAS IETVARS.....6

1.1. Pamatinformācija.....	7
1.2. Struktūra.....	8

2. VALSTS KONTROLES DARBĪBAS REZULTĀTI...10

2.1. Būtiskākie rezultāti 2024. gadā.....	11
2.2. Finanšu revīzijas par pārskatu sagatavošanas pareizību un to rezultāti.....	12
2.3. Lietderības, atbilstības un apvienotās revīzijas un to rezultāti.....	21
2.4. Revīzijās sniegto ieteikumu ieviešana.....	33
2.5. Revīzijās konstatēto tiesību normu pārkāpumu izskatīšana.....	40
2.6. Sabiedrības informēšana.....	41
2.7. Starptautiskās aktivitātes.....	46
2.8. Starptautiskie projekti.....	48
2.9. Iekšējās kontroles sistēma.....	50
2.10. Aktivitātes ilgtspējas jomā.....	51

3. VALSTS KONTROLES RESURSI.....52

3.1. Personāls.....	53
3.2. Finansējums un tā izlietojums.....	57

4. PRIORITĀTES NĀKAMAJAM GADAM.....59

Prioritātes 2025. gadam.....	60
------------------------------	----

Priekšvārds

Cienījamie lasītāji!

2024. gads bijis ne tikai nozīmīgu revīziju gads, bet arī laiks, kurā īstenotas būtiskas pārmaiņas Valsts kontroles darba likumiskajā regulējumā un veikti priekšdarbi iestādes strukturālajām pārmaiņām un izaugsmei. Sagatavotais pārskats sniedz ieskatu paveiktajā un atspoguļo galvenos akcentus, kas ietekmējuši un veidojuši Valsts kontroles darbu aizvadītajā gadā, kā arī ļauj skatīt valsts pārvaldes darbu šķēsgriezumā.

Pašreizējie ģeopolitiskie, ekonomiskie un demogrāfiskie izaicinājumi prasa ne vien stiprināt valsts aizsardzības spējas, veicināt tautsaimniecības attīstību un radīt priekšnoteikumus dzimstības pieaugumam, bet arī mudina pārskatīt Latvijas valsts pārvaldes darbību un tās atbilstību mūsdienu realitātei. Tikai profesionāla, efektīvi funkcionējoša un motivēta valsts pārvalde spēs stāties pretī izaicinājumiem un stiprināt mūsu valsts turpmākās attīstības pamatus.

Valsts kontroles darbs ļauj gan izvērtēt noteiktu institūciju vai jomu darba uzlabošanas iespējas, gan saskatīt kopsakarības, riskus un attīstības iespējas valsts pārvaldē kopumā. 2024. gadā veiktās revīzijas atklāj vairākas šādas lietas.

Finanšu revīzijās par institūciju sagatavotajiem gada pārskatiem pirmo reizi vēsturē neizteicām nevienu iebildumu. Tas apliecina valsts pārvaldes finanšu uzskaites briedumu, gatavību mazināt iekšējo procedūru slogu un iespēju vairo valsts pārvaldes darba produktivitāti. Tāpēc iesāktā atbalsta procesu centralizēšana valsts pārvaldē noteikti ir pamatots solis, kas ļaus turpmāk virkni lietu veikt kvalitatīvāk un ar mazākiem resursiem. Vienlaikus mūsu revīzijas uzrāda lielas iespējas valsts pārvaldes darba centralizēšanai arī citās jomās, piemēram, apvienojot līdzīgus uzdevumus veicošas kapitālsabiedrības vai pārskatot publisko iepirkumu organizēšanas kārtību. Atrunas par nevēlēšanos pieņemt nepopulārus lēmumus izmaiņu iedzīvināšanai vai par attiecīgo jomu specifiku vai jūtīgumu neiztur kritiku. Drīzāk apliecina izpratnes trūkumu par politiskā vai administratīvā vadītāja darba atbildību.

Valsts pārvalde ir uzsākusi darbu pie birokrātijas mazināšanas. Iespējas to darīt esam saskatījuši teju vai katrā mūsu revīzijā. Tās pastāv gan valsts pārvaldes iekšējos procesos kā situācijā ar administratīvo naudas sodu izpildi, gan saskarsmē ar sabiedrību kā situācijā ar novecojušām un iedzīvotājiem nedraudzīgām procedūrām tehnisko palīgīdzekļu piešķiršanā. Sagaidām, ka atbildīgās iestādes veiks pasākumus darba uzlabošanai. Valsts kontroles ieteikumi un īpašas kampaņas ir svarīgas. Tomēr jāapzinās, ka tieši godprātīgs ikdienas darbs valsts pārvaldes darba uzlabošanai iedzīvinās godprātīguma kultūru un izskaudīs birokrātiju nākotnē.

Vajadzību turpmāk darīt lietas citādi dažādās valsts pārvaldes jomās pastiprina arī sarūkošā cilvēkresursu pieejamība. To spilgti apliecina Valsts kontroles revīzijas par cilvēkresursu pieejamību tiesās un par skolām nepieciešamo pedagogu sagatavošanu. Atsvabinot tiesnešus no tehniskiem un ar tiesas spriešanu nesaistītiem darbiem un sakārtojot skolu tīklu, varētu veiksmīgāk risināt tiesnešu un pedagogu noslodzes un resursu nepietiekamības problēmas. Turklāt gan šobrīd, gan ilgtermiņā.

Produktīvāka valsts pārvaldes darba organizēšana vai efektīvāki iekšējie procesi un sabiedrībai sniegtie pakalpojumi diemžēl pilnībā nepasargā no negodprātīgas un nepietiekami atbildīgas amatpersonu rīcības, kas nereti iet kopsolī ar nelabvēlīgām finansiālām sekām valsts un pašvaldību budžetiem, tātad arī ikvienam iedzīvotājam. Tas attiecas ne tikai uz līdzekļu izlietošanu, bet arī uz neizmantotām iespējām

papildināt valsts ieņēmumus un savlaicīgi izmantot jau pieejamo finansējumu sabiedrības kopīgajām vajadzībām. Kā spilgtus piemērus var minēt valsts budžeta līdzekļu izšķērdīgu izlietošanu Zemkopības ministrijas elektroautomobiļu uzlādes staciju tīkla projektā vai speciālo lidojumu izmantošanā Ministru prezidenta komandējumos, ar finansiāli nereālām ambīcijām apaugušo *Rail Baltica* projektu, miljonus mērāmus negūtus ieņēmumus no nesaimnieciskas pašvaldību mežu apsaimniekošanas un kavēšanās ar Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta finansējuma ieguldīšanu vides uzlabošanā.

Jebkuras grūtības, izaicinājumi vai pat krīzes vienlaikus paver arī labas iespējas. Mūsu valsts pārvaldes briedums daudzās tās jomās rada stabilu pamatu kvalitatīvi jaunam lēcienam vienkāršāku, lētāku un sabiedrībai draudzīgāku pakalpojumu un procesu attīstībā. Lai šīs iespējas izmantotu, būs nepieciešama atbildīgo amatpersonu apņēmība pārskatīt ierasto un nereti novecojušo lietu kārtību un pieņemt nepopulārus un drosmīgus lēmumus ne tikai laiku pa laikam, bet ik dienu. Būs arī jārod pretinde negodprātīgai amatpersonu rīcībai, kas visus labi iecerētos darbus var sagraut kā kāršu namiņu, atstājot sabiedrības neuzticības zīmogu visai valsts pārvaldei.

Šis pārskats apliecina, ka Valsts kontrole turpina ar savu darbu sniegt sabiedrībai vispusīgu vērtējumu par valsts pārvaldes darba tiesiskumu un lietderību, ka Valsts kontrole ir atbalsts valsts pārvaldei tās attīstības un izaugsmes centienos, kā arī tur augstu mums starptautiskajos revīziju standartos noteikto pienākumu – kalpot par paraugu citām valsts institūcijām.

Izsaku pateicību mūsu komandai par atdevi un profesionālo attieksmi. Pateicos Valsts kontroles Sabiedriskajai padomei un nevalstiskajām organizācijām, kuru iesaiste stiprina sabiedrisko uzraudzību un piešķir papildu vērtību mūsu darbam. Augstu novērtēju arī revidējamo institūciju un sadarbības partneru – tostarp Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisijas, valsts un pašvaldību institūciju, tajā skaitā arī tiesībsargāšanas iestāžu, – ieguldījumu kopīgā ceļā uz efektīvāku un atbildīgāku valsts pārvaldību.

Ar cieņu
valsts kontrolieris,
Valsts kontroles padomes priekšsēdētājs
Edgars Korčagins
Rīgā, 2025. gada maijā

VALSTS KONTROLES DARBĪBAS IETVARS

1.1. Pamatinformācija

1.2. Struktūra

1.1. Pamatinformācija

Valsts kontrole ir viens no Satversmē minētajiem valsts varas orgāniem – neatkarīga koleģiāla augstākā revīzijas (audita) iestāde, kas ir pakļauta vienīgi likumam un kuras darbības mērķis ir raudzīties, lai rīcība ar valsts resursiem ir tiesiska, pareiza, efektīva, ekonomiska un produktīva.

Latvijas Republikas Valsts kontroles darbības stratēģija 2022.–2025. gadam

Valsts kontroles darbības stratēģija 2022.–2025. gadam ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments, kura mērķis ir nodrošināt efektīvu Valsts kontroles darbības plānošanu un īstenošanu tās kompetencē esošo funkciju un uzdevumu ietvaros.

Stratēģijā ir noteikta Valsts kontroles misija, vīzija, vērtības, mērķis un darbības virzieni.

Misija		Mēs esam publisko resursu uzraugs un gādājam, lai tie kalpo kopējam labumam.	Stratēģiskais mērķis	
Vīzija		Mūsu revīzijas ir sniegušas būtisku ieguldījumu sabiedrības labklājībai un sekmējušas valsts ilgtspējīgu attīstību.	1	2
Vērtības		Atbildīgums. Sadarbība. Attīstība.	 Valsts kontroles mērķis ir lietderīga, godprātīga un tiesiska publiskā sektora darbība sabiedrības interesēs.	3
			4	

Valsts kontroles darbības virzieni

1	Veicināt lietderīgu rīcību ar publiskajiem līdzekļiem, sniedzot pēc iespējas lielākus ieguvumus sabiedrībai.
2	Stiprināt sabiedrības uzticību publiskajam sektoram, sniedzot ieguldījumu valstiskā godaprāta nodrošināšanā.
3	Palielināt Valsts kontroles darba ietekmi sabiedrības labā.
4	Nodrošināt efektīvu Valsts kontroles darbību un veicināt darbinieku profesionālo izaugsmi un motivāciju jaunu iespēju un izaicinājumu apstākļos.

Tiesiskais regulējums un kompetence

	 Latvijas Republikas Satversmes 87. un 88. pants		 ISSA ¹ standarti
			 ANO rezolūcijas
	 Valsts kontroles likums Revīzijas pakalpojumu likums Likums par budžetu un finanšu vadību		Valsts kontroles nolikums un citi iekšējie tiesību akti

Pārskata gadā pieņemti grozījumi Valsts kontroles likumā².

Valsts kontrole savā darbībā ievēro valsts pārvaldes principus un citas valsts institūciju darbā piemērojamas tiesību normas.

¹ Starptautiskie publiskā sektora revīzijas standarti, kuri atbilst augstāko revīzijas iestāžu starptautiskā kongresa atzītām un apstiprinātām prasībām attiecībā uz augstāko revīzijas iestāžu darbu un kuru atzīšanu Latvijā nosaka valsts kontrolieris.

² No 2025. gada 1. maija 27 atsevišķu atzinumu vietā par ministriju un centrālo valsts iestāžu gada pārskatu sagatavošanas pareizību Valsts kontrole sagatavos vienu revīzijas ziņojumu par valsts konsolidētā saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas pareizību.

1.2. Struktūra

Valsts kontroles sastāvā ir **valsts kontrolieris, Valsts kontroles padome, seši revīzijas departamenti un atbalsta struktūrvienības**.

Valsts kontrolieris ir Valsts kontroles padomes priekšsēdētājs. Valsts kontrolieri amatā ieceļ Saeima uz četriem gadiem, amatā var iecelt atkārtoti, bet ne vairāk kā divus termiņus pēc kārtas. Valsts kontrolieris nosaka revīziju metodoloģiju, prasības revīziju kvalitātes kontrolei, atbild par iekšējās kontroles sistēmas izveidošanu un veic citus pienākumus atbilstoši Valsts kontroles likumam. Valsts kontrolieris vada Valsts kontroles korporatīvās pārvaldības virzienu³.

Valsts kontroles padomes locekļus pēc valsts kontroliera ieteikuma uz četriem gadiem amatā apstiprina Saeima. Padomes locekļus var apstiprināt amatā atkārtoti, bet ne vairāk kā divus termiņus pēc kārtas. Uz Valsts kontroles padomes locekļa amatu rīko atlasī, izņemot, ja valsts kontrolieris lemj ieteikt esošo padomes locekli atkārtotai apstiprināšanai Saeimā. Pārskata gadā mainījies Valsts kontroles padomes sastāvs. 2023. gada decembrī valsts kontroliera amatā Saeima iecēla [Edgaru Korčaginu](#) (līdz tam bija Valsts kontroles padomes loceklis), 2024. gada maijā pilnvaru termiņš beidzās Kristīnei Jaunzemei un 2024. gada septembrī – [Inesei Kalvānei](#). Uz Valsts kontroles padomes locekļa trīs amata vietām tika izsludināts konkurss. 2024. gada 8. februārī Saeima Valsts kontroles padomes locekļa amatā apstiprināja [Oskaru Erdmani](#) ar 2024. gada 9. februāri, 2024. gada 18. aprīlī – [Gati Litvinu](#) ar 2024. gada 20. maiju un 2024. gada 19. septembrī – [Mārtiņu Āboliņu](#) ar 2024. gada 20. septembri. Valsts kontroles padomes locekļus valsts kontrolieris ieceļ arī Valsts kontroles revīzijas departamenta direktora amatā. Valsts kontroles padome apstiprina Valsts kontroles darbību reglamentējošos tiesību aktus un izskata citus jautājumus atbilstoši Valsts kontroles likumam. Valsts kontroles padomes locekļi vada Valsts kontroles korporatīvās pārvaldības virzienus⁴.

Revīzijas departamentu atbildībā ir finanšu, atbilstības un lietderības revīziju veikšana saskaņā ar Valsts kontroles padomes apstiprinātu revīziju gada plānu.

Atbalsta struktūrvienību kompetencē ir stratēģiskā plānošana, uzraudzība un analīze; projektu, procesu un kvalitātes attīstība un vadība; personāla attīstība un vadība; juridiskais nodrošinājums un revidējamo vienību pārkāpumu izvērtēšana; sabiedriskās attiecības un iekšējā komunikācija; starptautiskā sadarbība; finanšu vadība; informācijas tehnoloģiju uzturēšana un attīstība; saimnieciskais nodrošinājums; lietvedība un sekretariāts.

Pārskata gadā apstiprinātas izmaiņas Valsts kontroles struktūrā. Valsts kontroles padomes (1) 2024. gada 15. februāra sēdē pieņemts lēmums par viena finanšu revīzijas departamenta izveidi no 2025. gada 1. maija; (2) 2024. gada 18. martā pieņemts lēmums par lietderības un atbilstības revīziju darba organizāciju, kas paredz piecu revīzijas departamentu struktūru no 2025. gada 1. maija; (3) 2024. gada 16. decembrī pieņemts lēmums par atbalsta struktūrvienību reorganizāciju Valsts kontroles struktūras optimizēšanai.

Valsts kontrolē pastāvīgi darbojas (1) Ētikas komisija; (2) Audita komisija; (3) Ekspertu grupa revīzijas plānu projektu un ziņojumu projektu kvalitātes kontroles veikšanai.

Kopā ar ārējiem partneriem notiek sadarbība (1) Sabiedriskajā padomē, kas pilda padomdevēja funkcijas, tajā skaitā konsultē un izsaka viedokli par plānotajām revīziju tēmām, palīdz identificēt ekspertus piesaistei revīzijām, kurās nepieciešamas specifiskas zināšanas un pieredze; (2) Atestācijas komisijā ar mērķi sniegt atzinumu valsts kontrolierim par sektoru vadītāju kandidātu atbilstību sektora vadītāja amatam un sektoru vadītāju atbilstību ieņemamam amatam; (3) Sertifikācijas komisijā, kas pieņem lēmumu par sertifikātu revīziju veikšanai izsniegšanu vai atteikumu un resertifikāciju.

³ Valsts kontroles korporatīvās pārvaldības virzieni apstiprināti ar Valsts kontroles padomes 2024. gada 23. septembra lēmumu (prot. Nr. 49, 2. §). Valsts kontrolieris vada Valsts kontroles korporatīvās pārvaldības virzienu "Ilgtspēja un ārējā komunikācija".

⁴ Valsts kontroles korporatīvās pārvaldības virzieni apstiprināti ar Valsts kontroles padomes 2024. gada 23. septembra lēmumu (prot. Nr. 49, 2. §). Valsts kontroles padomes locekļi vada šādus Valsts kontroles korporatīvās pārvaldības virzienus: (1) IT attīstība un inovācijas; (2) Pārkāpumu izvērtēšanas attīstība; (3) Ieteikumu ieviešanas pārvaldība; (4) Iekšējās kontroles sistēmas, kvalitātes vadības sistēmas un Valsts kontroles snieguma uzraudzība; (5) Cilvēkkapitāla attīstība, iekšējā komunikācija un sadarbība; (6) Revīziju darba attīstība.

Revīzijas departamentu struktūra

Sektors	Darbinieki ⁵	Revīziju jomu sadale ⁶	Resoru budžeti kopā ⁷
Pirmais revīzijas departaments			
Padomes loceklis, departamenta direktors Mārtiņš Āboliņš ⁸			
Pirmais sektors	9	Ārlietu ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome	1,35 mljrd. <i>euro</i>
Otrais sektors	5	Satiksmes ministrija	826,57 milj. <i>euro</i>
Trešais sektors	7	Ekonomikas ministrija, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija un lietderības, atbilstības revīzijas enerģētikas politikas jomā	430,33 milj. <i>euro</i>
Otrais revīzijas departaments			
Padomes loceklis, departamenta direktors Gatis Litvins ⁹			
Pirmais sektors	6	Aizsardzības ministrija, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs	1,38 mljrd. <i>euro</i>
Otrais sektors	5	Iekšlietu ministrija, Prokuratūra	941,03 milj. <i>euro</i>
Trešais sektors	6	Tieslietu ministrija, Augstākā tiesa, Satversmes tiesa	425,99 milj. <i>euro</i>
Trešais revīzijas departaments			
Padomes locekle, departamenta direktore Maija Āboliņa			
Pirmais sektors	7	Labklājības ministrija	5,66 mljrd. <i>euro</i> ¹⁰
Otrais sektors	7	Veselības ministrija	1,94 mljrd. <i>euro</i>
Ceturtais revīzijas departaments			
Padomes locekle, departamenta direktore Inga Vilka			
Pirmais sektors	7	Zemkopības ministrija, Tiesībsarga birojs	790,75 milj. <i>euro</i>
Otrais sektors	6	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija, Klimata un enerģētikas ministrija (lietderības un atbilstības revīzijas klimata politikas jomā), Ministru kabinets	243,90 milj. <i>euro</i>
Trešais sektors	7	Kultūras ministrija, Sabiedrības integrācijas fonds	304,16 milj. <i>euro</i>
Piektais revīzijas departaments			
Padomes loceklis, departamenta direktors Oskars Erdmanis ¹¹			
Pirmais sektors	4		
Otrais sektors	5	Valsts prezidenta kanceleja (8,05 milj. <i>euro</i>) un pašvaldības, to iestādes, aģentūras un kapitālsabiedrības, atvasinātas publisko tiesību juridiskās personas	
Trešais sektors	2		
Revīzijas un metodoloģijas departaments			
Padomes locekle, departamenta direktore Ilze Bādere			
Pirmais sektors	11	Finanšu ministrija un konsolidētais saimnieciskā gada pārskats	1,45 mljrd. <i>euro</i> , 15,11 mljrd. <i>euro</i> ¹²
Otrais sektors	7	Revīzijas informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un e-pārvaldes ieviešanas jomā; informācijas sistēmu audits finanšu revīzijās un informācijas un komunikācijas tehnoloģiju lietderības izvērtējums; informācijas sistēmu audita metodoloģija; liela apjoma datu analīze; atbalsts revīzijās atbalsta rīku izmantošanā	
Trešais sektors	4	Centrālā vēlēšanu komisija Revīziju metodoloģija; revīziju kvalitātes veicināšana; darbinieku pieredzes apmaiņas nodrošināšana	7,41 milj. <i>euro</i>

⁵ Darbinieku un amatpersonu skaits, bez ilgstošā prombūtnē esošajiem darbiniekiem, 2024. gada 31. decembrī.

⁶ Tajā skaitā padotībā un pārraudzībā esošās iestādes.

⁷ Operatīvais pārskats. Ministrijas pamatbudžeta ieņēmumu un izdevumu izpilde 2024. gada 12 mēnešos (izdevumi – kopā. Pārskata perioda izpilde.).

⁸ Līdz 2024. gada 9. septembrim padomes locekle, departamenta direktore Inese Kalvāne.

⁹ Līdz 2024. gada 17. maijam padomes locekle, departamenta direktore Kristīne Jaunzeme.

¹⁰ Operatīvais pārskats. Speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu izpilde 2024. gada 12 mēnešos (izdevumi – kopā. Pārskata perioda izpilde.).

¹¹ No 2023. gada 14. decembra līdz 2024. gada 8. februārim departamenta direktora p. i. Ilze Bādere.

¹² Valsts konsolidētā budžeta izpilde (2024. gada janvāris–decembris).

VALSTS KONTROLES DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1.	Būtiskākie rezultāti 2024. gadā
2.2.	Finanšu revīzijas par pārskatu sagatavošanas pareizību un to rezultāti
2.3.	Lietderības un atbilstības revīzijas un to rezultāti
2.4.	Revīzijās sniegto ieteikumu ieviešana
2.5.	Revīzijās konstatēto tiesību normu pārkāpumu izskatīšana
2.6.	Sabiedrības informēšana
2.7.	Starptautiskās aktivitātes
2.8.	Starptautiskie projekti
2.9.	Iekšējās kontroles sistēma
2.10.	Aktivitātes ilgtspējas jomā

2.1. Būtiskākie rezultāti 2024. gadā

	Stiprināta lietderības revīziju kapacitāte. No pabeigtajām lietderības un atbilstības revīzijām – 80 % lietderības revīzijas.
	Veiktas revīzijas, kas ir vērstas uz lietderības jautājumu vērtēšanu ar pēc iespējas lielākiem ieguvumiem sabiedrībai. Pabeigtajās lietderības revīzijās efektivitāte vērtēta 83 % gadījumu, ekonomiskums un produktivitāte – 58 % gadījumu. 67 % gadījumu sniegts Latvijas salīdzinājums ar citām valstīm.
	Finanšu revīziju darba efektivizēšana. Saeimā 2024. gada 4. decembrī pieņemts likums “Grozījumi Valsts kontroles likumā” – no 2025. gada 1. maija 27 atsevišķu atzinumu vietā par ministriju un centrālo valsts iestāžu gada pārskatu sagatavošanas pareizību Valsts kontrole sagatavos vienu revīzijas ziņojumu par valsts konsolidētā saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas pareizību.
	Panākta būtiska un sabiedrībā pamanāma ieteikumu ietekme. Revidējamās vienības veikušas darbības 94,7 % ieteikumu ¹³ ieviešanai. Sniegto ieteikumu ieviešanas rezultātā panākta finanšu atdeve 1:4,75 . Izstrādāta jauna pieeja ieteikumu ieviešanas uzraudzībai, kas paredz kontrolēt ieteikuma sasniegto rezultātu, nevis procesu un darbības.
	Kāpināta sadarbība ar Saeimu. Par revīziju rezultātiem un citiem būtiskiem jautājumiem apmeklētas 69 Saeimas komisijas un apakškomisijas, sniedzot 30 prezentācijas.
	Pirmo reizi organizēta Nevalstisko organizāciju diena. Stiprināta sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām, ne tikai sadarbojoties revīziju ietvaros, bet arī vairojot izpratni par savstarpējiem ieguvumiem.
	Veicināta sadarbības un labās prakses apmaiņa starp augstākajām revīzijas iestādēm. Rīgā organizēta EUROSAI valdes tehniskā sanāksme pirms 12. EUROSAI kongresa. 12. EUROSAI kongresā noslēgts septiņu gadu darbs EUROSAI valdē un uz trīs gadiem iegūtas tiesības EUROSAI Pašvaldību revīziju darba grupas vadišanā .
	Rūpes par ilgtspēju un zaļināšanu. Otro gadu pēc kārtas saņemts apliecinājums par atbilstību Zelta kategorijai novērtējumā “Ilgtspējas indekss”. Pilnveidota Valsts kontroles darbība vides ilgtspējas jomā, ieviešot Valsts kontroles zaļināšanas plānu 2022.–2025. gadam.
	Sasniegumi komunikācijas nozares konkursā. Baltijas vērienīgākajā komunikācijas nozares konkursā “Mi:t&Links. Baltic Communication Awards 2024” ar kampaņu “Onkoloģija – prioritāte bez rezultāta” kategorijā “No Budget” iegūta bronzas godalga .
	94 % respondentu Valsts kontroles darbu kopumā novērtējuši kā “labi” vai “ļoti labi” ¹⁴ .

¹³ Apkopojums par to revīziju ieteikumu ieviešanu, kurām laika posmā no 2024. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 31. decembrim tika ieviests pēdējais ieteikums (t. i., šajā periodā pabeigta visu ieteikumu ieviešana).

¹⁴ Valsts kontroles 2024. gada trešajā ceturksnī veikta Revidējamo vienību aptauja.

2.2. Finanšu revīzijas par pārskatu sagatavošanas pareizību un to rezultāti¹⁵

Finanšu revīzijas ministrijās un centrālajās valsts iestādēs Valsts kontrole veic regulāri, ik gadu, un pēc revīzijām Valsts kontrole sniedz atzinumus par ministriju un iestāžu gada pārskatu sagatavošanas pareizību un atzinumu par Latvijas Republikas konsolidēto pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem (turpmāk – konsolidētais saimnieciskā gada pārskats). Finanšu revīzijās pārbauda, vai finanšu pārskati ir sagatavoti atbilstoši normatīvajiem aktiem un sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par iestāžu finansiālo stāvokli un darbības rezultātiem.

Valsts kontroles atzinums	Zvērināta revidenta atzinums	Atsevišķs atzinums netiek sniegts	
14 ministriju, 12 citu centrālo valsts iestāžu gada pārskati	Saeimas, Valsts kontroles un 43 pašvaldību gada pārskati	Pārskats par valsts budžeta finanšu uzskaiti	Pārskats par VID administrētajiem nodokļiem, nodevām un citiem tā administrētajiem uz valsts budžetu attiecināmajiem maksājumiem

Līdz 1. aprīlim

Konsolidētais saimnieciskā gada pārskats

- 1) Vadības ziņojums
- 2) Finanšu pārskats, kas sastāv no pārskata par finansiālo stāvokli (balance), pārskata par darbības finansiālajiem rezultātiem, pašu kapitāla izmaiņu pārskata, naudas plūsmas pārskata un finanšu pārskatu pielikuma ar skaidrojumiem
- 3) Informācija par budžeta izpildi

Valsts kontroles atzinums līdz 1. augustam

Šajās revīzijās tiek vērtēta ne tikai finanšu uzskaites pareizība, bet arī izlases kārtā izvēlēti atbilstības jautājumi, t. i. – pasākumu, aktivitāšu, darījumu vai rīcības atbilstības tiesību aktiem, plānošanas dokumentiem, valstiski (vai starptautiski) atzītai praksei un nozares standartiem vērtēšana un ieteikumu sniegšana.

Revīzijās var tikt izvirzīts arī galvenais revīzijas jautājums¹⁶ – jautājums, kas saskaņā ar revidenta profesionālo spriedumu ir kārtējā perioda finanšu pārskatu revīzijas kontekstā nozīmīgs jautājums, par kuru ziņo revidējamās vienības vadībai un kuram revidents ir pastiprināti pievērsis uzmanību. Par galvenajiem revīzijas jautājumiem netiek sniegts atsevišķs atzinums.

Finanšu revīzijā var tikt sagatavots starpziņojums – revīzijas ziņojums, ko sagatavo, ja revīzijā konstatēti būtiski trūkumi, kuru novēršanai nepieciešama ātra reaģēšana vēl pirms revīzija pabeigta, piemēram, līdz gada pārskata sagatavošanai.

¹⁵ Valsts kontroles darbības stratēģijas 2022.–2025. gadam 2. darbības virziena “Stiprināt sabiedrības uzticību publiskajam sektoram, sniedzot ieguldījumu valstiskā godaprāta nodrošināšanā” ietvars.

¹⁶ Galvenais revīzijas jautājums tiek noteikts atbilstoši 701. starptautiskajam revīzijas standartam “Ziņošana par galvenajiem revīzijas jautājumiem neatkarīga revidenta ziņojumā”. Starptautiskos revīzijas standartus finanšu revīziju jomā izmanto arī Starptautiskā Augstāko revīzijas iestāžu organizācija (INTOSAI), kā arī tie saskaņā ar Valsts kontroles likuma 1. panta trešo daļu ir saistoši Valsts kontrolei, kas veic revīzijas saskaņā ar starptautiskajiem publiskā sektora revīzijas standartiem.

Par 2023. gada pārskatu sagatavošanas pareizību un konsolidētā saimnieciskā gada pārskatu

Pabeigtas 26 ikgadējās [☞](#) finanšu revīzijas ministrijās un centrālajās valsts iestādēs.

Pirmais gads, kad visi Valsts kontroles sniegtie atzinumi par ministriju un centrālo valsts iestāžu gada pārskatiem ir bez iebildēm un sniegto ieteikumu skaits salīdzinājumā ar pagājušo gadu sarucis vairāk nekā uz pusi.

Papildus finanšu revīzijā “Par Aizsardzības ministrijas 2023. gada pārskata sagatavošanas pareizību” sagatavots¹⁷ [☞](#) **starpziņojums**

“Nacionālo bruņoto spēku pārtikas iepirkuma plānošana un īstenošana” un vērtēts viens galvenais revīzijas jautājums “Aizsardzības nozares kapitālsabiedrības izveidošana”.

Savukārt finanšu revīzijā “Par Kultūras ministrijas 2023. gada pārskata sagatavošanas pareizību” sagatavots papildu ziņojums “Vai valsts līdzdalība profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā ir pietiekami pamatota?”.

Pabeigtajā revīzijā par [☞](#) **konsolidēto saimnieciskā gada pārskatu** kopumā sniegti trīs atzinumi. No tiem divi ar iebildēm – par 2023. gada konsolidētā saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas pareizību un par atbilstības jautājumu “Vai informācija par rezultātiem, kas sasniegti ar pārskata gadā izlietoto budžetu, ir izstrādāta, pieejama un uzraudzīta atbilstoši tiesību aktiem un labajai praksei”. Viens negatīvs atzinums¹⁸ sniegts par atbilstības jautājumu “Vai Rēzeknes valstspilsētas pašvaldības rīcība budžeta un finanšu vadībā ir atbilstoša tiesību aktiem?”.

2024. gads bija pirmais gads, kad gan konsolidētā saimnieciskā gada pārskats, gan arī atzinums par to tika sagatavots par pusotru mēnesi ātrāk¹⁹.

Atzinumi bez iebildēm

Revīzijās tika gūta pārliecība, ka resoru finanšu pārskati visos būtiskajos aspektos sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par resoru finansiālo stāvokli, tā izmaiņām un resoru finansiālajiem rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2023. gada 31. decembrī, un tie ir sagatavoti atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

Piecu resoru atzinumos iekļauta apstākļu akcentējuma rindkopa vai vērsta uzmanība uz citiem būtiskiem jautājumiem atbilstoši normatīvo aktu prasībām, lai pievērstu pārskatu lietotāju uzmanību specifiskiem resoru jautājumiem.

[☞](#) Centrālā vēlēšanu komisija

Centrālās vēlēšanu komisija 2023. gada vadības ziņojumā²⁰ norādīts, ka pastāv nozīmīgi turpmākie notikumi, kas 2024. gadā būtiski var ietekmēt Centrālās vēlēšanu komisijas nemateriālo ieguldījumu posteņa un bilances vērtību, jo pārskata gadā ir pieņemti konceptuāli lēmumi²¹ par izmaiņām līdzšinējās vēlēšanu vadības informācijas sistēmu turpmākā izmantošanā.

¹⁷ Publiskots 2023. gada 7. jūnijā.

¹⁸ Atzinums sniegts 2023. gada 6. decembrī.

¹⁹ Likuma par budžetu un finanšu vadību 32. panta 1.1 daļa (redakcijā, kas ir spēkā no 2023. gada 1. janvāra).

²⁰ Centrālās vēlēšanu komisijas 2023. gada pārskata vadības ziņojums Nr. 02-01.7/e-56, 4.4. Konceptuālas izmaiņas vēlēšanu vadības (IT) sistēmu turpmākā izmantošanā; 5.3. IT sistēmu nodrošinājums; 6.2. Ziņojumā “Par vēlēšanu procesu nodrošināšanai nepieciešamo informācijas un komunikācijas tehnoloģiju, resursu apjomu un ilgtermiņa viziju” ietverts pasākumu īstenošana; 6.3. Centrālās vēlēšanu komisijas iesaiste ES Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) projektā “Vēlēšanu procesu digitalizācija un automatizācija”.

²¹ Informatīvais ziņojums “Par 2024. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanu nodrošināšanu un par turpmāko atbalstu vēlēšanu organizēšanā” (23TA-1382 (IP)), izskatīts Ministru kabineta 2023. gada 13. jūnija sēdē, protokols Nr. 32, 63. §; informatīvais ziņojums “Par vēlēšanu procesu nodrošināšanai nepieciešamo informācijas un komunikācijas tehnoloģiju, resursu apjomu un ilgtermiņa viziju” (TAP 23-TA-3158), izskatīts Ministru kabineta 2024. gada 30. janvāra sēdē, protokols Nr. 5, 34. §.

 Kultūras ministrija	Turpinās diskusija ar Valsts kasi par eksponātēku atbilstošu uzskaiti grāmatvedībā. Kultūras ministrija, ieviešot Valsts kontroles 2021. gada finanšu revīzijā sniegto ieteikumu, ir izstrādājusi muzeja priekšmeta “eksponātēka” definīciju un kritērijus²².
 Resors Ministru kabinets	2023. gada rudenī lielu sabiedrības uzmanību piesaistīja fakts, ka Ministru prezidents²³ ārvalstu vizītēm vairākkārt izmantojis speciālos lidojumus. Revīzijā ir vērtēta Ministru prezidenta un delegāciju speciālo lidojumu izmantošanas atbilstība normatīvo aktu prasībām un līdzekļu izlietojuma ekonomiskums delegāciju komandējumu nodrošināšanai. Revīzijas rezultāti par speciālo lidojumu jautājumu iekļauti Valsts kontroles sagatavotajā starpziņojumā “Speciālo lidojumu izmantošana Ministru prezidenta komandējumos”.
 Satiksmes ministrija	Revīzijā ieteikuma ieviešanas pārbaudē konstatēta normatīvajam aktam²⁴ neatbilstoša VSIA “Autotransporta direkcija” rīcība, kuras rezultātā no sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem saņemtie līgumsodi netiek iemaksāti valsts budžetā. Līgums par tiesību piešķiršanu komersantam jeb pārvadātājam sniegt pasažieriem sabiedriskā transporta pakalpojumus ir publisko tiesību līgums²⁵, un finansējums kompensācijām pārvadātājiem tiek piešķirts un maksāts no valsts budžeta līdzekļiem. VSIA “Autotransporta direkcija” rīcība, neiemaksājot iekasēto līgumsodu valsts budžetā, neatbilst Likuma par budžetu un finanšu vadību nosacījumiem²⁶.
 Veselības ministrija	Īstenojot Eiropas Savienības fondu projektus, lai uzlabotu ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu pieejamību reģionos un veicinātu ģimenes ārstu paaudžu nomaiņu, un aprēķinot kompensācijas ģimenes ārstiem par prakses nodošanu citiem ārstiem, nav ievērotas ārējo un iekšējo normatīvo aktu prasības. Līdz ar to kompensācijas vairākos gadījumos izmaksātas kopā par 11 631 <i>euro</i> lielākā apmērā. Pēc revīzijas Veselības ministrija ir veikusi nepieciešamās darbības un pārmaksātie līdzekļi ir atgūti pilnā apmērā.

Atzinumi ar iebildēm

Par Latvijas Republikas 2023. gada konsolidēto pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem

Konsolidētais saimnieciskā gada pārskatu veido 73 pārskati, bilances kopsumma – 40,6 mljrd. *euro*, konsolidētais valsts parāds – 17,7 mljrd. *euro*, ieņēmumi – 15,6 mljrd. *euro* un izdevumi – 17 mljrd. *euro*.

Valsts parādam pēdējos gados ir tendence strauji pieaugt. Kopš 2013. gada tas ir dubultojies, sasniedzot 17,7 mljrd. *euro*. Valsts parāda pieaugumu kopš 2020. gada radīja visaptveroši atbalsta pasākumi Covid-19 uzliesmojuma ietekmes mazināšanai, no 2022. gada – valsts atbalsta pasākumi energoresursu cenu straujā pieauguma kompensēšanai un visaptveroša politiska, militāra, finanšu un humānās palīdzības sniegšana Ukrainai.

²² Grozījumi Ministru kabineta 2006. gada 21. novembra noteikumos Nr. 956 “Noteikumi par Nacionālo muzeju krājumu” ir apstiprināti 2024. gada 9. janvārī.

²³ Krišjānis Kariņš – Ministru prezidents (2019. gada 23. janvāris–2022. gada 14. decembris), Krišjānis Kariņš – Ministru prezidents (2022. gada 14. decembris–2023. gada 15. septembris).

²⁴ Likuma par budžetu un finanšu vadību 25. panta 1.² daļa.

²⁵ Par līguma dabu. Pieejams: <https://www.at.gov.lv/downloadlawfile/9580> (skatīts 2024. gada 28. februārī).

²⁶ Likuma par budžetu un finanšu vadību 25. panta 1.² daļa.

Nenoteiktību rada arī *Rail Baltica* projekta izmaksu noteikšana un finansēšanas plānošana, kas paaugstina riskus valsts budžetam kopumā un, iespējams, ietekmēs valsts parāda palielināšanos nākotnē.

Revīzijā atzinuma veidu ietekmēja būtisks (2,3 mljrd. *euro*) apjoma ierobežojums, kas ir attiecināms uz šādām pārskata daļām, par kurām Valsts kontrole nevar sniegt atzinumu:

Bilances postenis	Resors	Summa, tūkst. <i>euro</i>
Bilances aktīva posteņi		
Kopējais apjoma ierobežojums 443 169,6 tūkst. <i>euro</i> (1,1 % no aktīvu vērtības²⁷)		
Ilgttermiņa ieguldījumi	Finanšu ministrija (Valsts ieņēmumu dienests)	33 407,4
	Jelgavas valstspilsētas pašvaldība, Ogres un Preiļu novada pašvaldība	377 659,9
Apgrozāmie līdzekļi	Finanšu ministrija (Valsts ieņēmumu dienests)	32 102,3
Bilances pasīva posteņi		
Kopējais apjoma ierobežojums 1 564 318,4 tūkst. <i>euro</i> (3,9 % no pasīvu vērtības²⁸)		
Budžeta izpildes rezultāts	Finanšu ministrija (Valsts ieņēmumu dienests)	1 216 643,3
Saistības	Finanšu ministrija (Valsts ieņēmumu dienests)	347 675,1
Zemobilizācija		
Kopējais apjoma ierobežojums 286 729,2 tūkst. <i>euro</i> (31 % no zemobilizācijas aktīvu vērtības²⁹)		
Kopējais apjoma ierobežojums	Finanšu ministrija (Valsts ieņēmumu dienests)	286 729,2

Iemesls šādam atzinumam ir joprojām neatrisinātās problēmas Valsts ieņēmumu dienesta Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmā (MAIS), kas liedz gūt atbilstošus pierādījumus par Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu pārskatā iekļautās informācijas pareizību.

Revīziju laikā konstatētās un labotās kļūdas

Par finanšu revīzijās konstatētajām kļūdām un nepilnībām grāmatvedības uzskaitē revidējamās vienības informētas jau revīzijas laikā, un revidējamās vienības veikušas pasākumus, lai kļūdas novērstu pirms gada pārskata sagatavošanas. 2023. gada finanšu revīziju laikā izlaboti 99 % konstatēto kļūdu. Šāds rezultāts ir skaidrojams ar revidentu un iestāžu sadarbību finanšu revīziju laikā. Iestādēs izlabotas revidentu atrastās kļūdas, kuru skaits sasniedza 140 un vērtība – 1,4 mljrd. *euro*. Tas ir līdz šim lielākais izlaboto kļūdu apmērs vienā finanšu revīziju ciklā.

Nozīmīgākās nelabotās kļūdas (t. i., gan tādas kļūdas, kuras resors nevarēja labot, gan tādas kļūdas, kuru novēršanai nepieciešams vairāk laika) ir konstatētas Satiksmes ministrijā (pamatlīdzekļu uzskaitē) un Aizsardzības ministrijā (galvenokārt nākamo periodu izdevumu un avansa maksājumu par pakalpojumiem un projektiem uzskaitē).

Savukārt nozīmīgākie labojumi revīzijas laikā veikti Ekonomikas ministrijā (gada pārskata pielikumā), Kultūras ministrijā (zemobilizācijas aktīvi) un Satiksmes ministrijā, nodrošinot finanšu pārskata zemobilizācijas pasīvu atbilstošu uzskaiti.

²⁷ Valsts konsolidētā grāmatvedības bilance, bilances vērtība 40 471 638,6 tūkst. *euro*.

²⁸ Valsts konsolidētā grāmatvedības bilance, bilances vērtība 40 471 638,6 tūkst. *euro*.

²⁹ Valsts konsolidētā grāmatvedības bilance, zemobilizācijas aktīvu vērtība 924 992,4 tūkst. *euro*.

Atbilstības jautājumi

2023. gada konsolidētā saimnieciskā gada pārskata revīzijā vērtēti divi atbilstības jautājumi, par kuriem sniegti atzinumi. Pamatojoties uz izmaiņām tiesiskajā regulējumā, kas paredz noslēgt ikgadējo finanšu revīziju ciklu vienu mēnesi agrāk, nekā tas bija iepriekš³⁰, kā arī to, ka Valsts kontrole turpina aktīvu darbu pie Valsts kontroles iekšējā projekta “Neatkarīga revidenta viena ziņojuma sniegšana finanšu revīzijās – revīzijā par saimnieciskā gada pārskatu” īstenošanas, finanšu revīzijās ministrijās un centrālajās valsts iestādēs atbilstības jautājumi netika vērtēti.

Vai informācija par rezultātiem, kas sasniegti ar pārskata gadā izlietoto budžetu, ir izstrādāta, pieejama un uzraudzīta atbilstoši tiesību aktiem un labajai praksei, kas uz to attiecas?

Pamatojoties uz veikto revīzijas darbu, tika gūta pārliecība, ka informācija par rezultātiem, kas sasniegti ar pārskata gadā izlietoto budžetu, visos būtiskajos aspektos ir izstrādāta, pieejama un uzraudzīta atbilstoši tiesību aktiem, kas uz to attiecas, taču ne labajai praksei, kā arī revīzijā, vērtējot četru izlasē iekļauto budžeta resoru sasniedzamo rezultātu plānošanu, informācijas par budžetu un sasniegtajiem rezultātiem publicēšanu un Finanšu ministrijas un Valsts kancelejas izveidoto rezultātu vadības un kontroles sistēmu, tika konstatētas būtiskas neatbilstības tiesību aktiem.

Normatīvajos aktos noteiktā un praksē pastāvošā kārtība, kādā iestādes atskaitās par rezultātiem, kas sasniegti ar pārskata gadā izlietoto budžetu³¹, pieļauj dažādus rīcības scenārijus gan attiecībā uz termiņu, kad šāda informācija tiek publicēta, gan attiecībā uz informācijas saturu un detalizācijas pakāpi. Šāda rīcības brīvība nenodrošina vienveidīgu, savlaicīgu, vispārējiem informācijas prezentācijas principiem³² un kvalitātes pazīmēm³³ atbilstošu iestāžu ziņošanu par progresu savu mērķu sasniegšanā, izlietojot piešķirto budžetu, atbilstoši budžeta paskaidrojumos plānotajiem sasniedzamajiem politikas un darbības rezultātiem. Līdz ar to sabiedrība un parlaments budžeta sadales lēmumu pieņemšanas vajadzībām un iestāžu pārskatatbildības veicināšanai nevar novērtēt, vai iestādes savus pakalpojumus sabiedrībai ir sniegušas efektīvi, ekonomiski un produktīvi un vai iestāžu spēja sniegt pakalpojumus ir uzlabojusies vai pasliktinājusies salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, kā to paredz konceptuālās pamatnostādnes³⁴.

Nav skaidras sasaistes starp likumā³⁵ definētajiem prioritārajiem attīstības virzieniem un izdevumiem atbilstoši budžeta resoru politikas un resursu kartēm. Tāpat nav izveidots mehānisms, kā vidēja termiņa budžeta mērķi un prioritārie attīstības virzieni kaskadējas līdz budžeta resoru līmenim. Līdz ar to arī iestāžu definētajiem sasniedzamajiem rezultātiem nereti piemīt kvalitātes trūkumi – tie nav jēgpilni un ir vērojama to iekšējā un ārējā nesaskaņotība. Atskaitīšanās par šādiem rādītājiem ne vien nesniedz kvalitatīvu informāciju sabiedrībai un lēmumu pieņēmējiem, bet arī nemotivē iestādes par šādiem rādītājiem atskaitīties.

Vai Rēzeknes budžeta un finanšu vadība ir atbilstoša normatīvajos aktos noteiktajam?

Papildus 2023. gada konsolidētā saimnieciskā gada pārskata revīzijā vērtēts atbilstības jautājums un sagatavots starpziņojums “Vai Rēzeknes budžeta un finanšu vadība ir atbilstoša normatīvajos aktos noteiktajam?”, kas publicēts 2023. gada nogalē.

³⁰ Likuma par budžetu un finanšu vadību 30. panta trešā daļa (redakcijā, kas ir spēkā no 2023. gada 1. janvāra).

³¹ Skatīt ziņojuma sadaļu “Sistēma, kādā notiek atskaitīšanās par rezultātiem”.

³² Likuma par budžetu un finanšu vadību 14. panta pirmā daļa, Konceptuālās pamatnostādnes publiskā sektora vispārējās nozīmes finanšu pārskatiem, ko izdevusi Starptautiskā publiskā sektora grāmatvedības standartu padome (IPSASB), 23.–37. lpp., 2024. gada 31. oktobris (atjaunots 2023), *Handbooks, Standards, and Pronouncements*. https://ifacweb.blob.core.windows.net/publicfiles/2023-12/IPSASB-Public-Sector-Conceptual-Framework_2023%20-%20Updated%2012-19-23_Secure.pdf (skatīts 2024. gada 15. aprīlī).

³³ Ministru kabineta 2021. gada 28. septembra noteikumu Nr. 652 “Gada pārskata sagatavošanas kārtība” 43. punkts.

³⁴ Konceptuālās pamatnostādnes publiskā sektora vispārējās nozīmes finanšu pārskatiem, ko izdevusi Starptautiskā publiskā sektora grāmatvedības standartu padome (IPSASB), 2014. gada 31. oktobris (atjaunots 2023), *Handbooks, Standards, and Pronouncements*. https://ifacweb.blob.core.windows.net/publicfiles/2023-12/IPSASB-Public-Sector-Conceptual-Framework_2023%20-%20Updated%2012-19-23_Secure.pdf (skatīts 2024. gada 15. aprīlī).

³⁵ Likuma par budžetu un finanšu vadību 18.¹ panta trešā daļa.

Galvenais revīzijas jautājums

Finanšu revīzijā [☞](#) “Par Aizsardzības ministrijas 2023. gada pārskata sagatavošanas pareizību” vērtēts galvenais revīzijas jautājums – Aizsardzības nozares kapitālsabiedrības izveidošana.

2023. gadā, pamatojoties uz Ministru kabineta rīkojumu³⁶, ir izveidota sabiedrība ar ierobežotu atbildību (SIA) “Valsts aizsardzības korporācija”, un tās darbībai tiek plānoti valsts budžeta līdzekļi. Aizsardzības ministrija, dibinot kapitālsabiedrību, veica iemaksu kapitālsabiedrības pamatkapitālā 0,5 milj. *euro* apmērā, nenosakot kapitālsabiedrības turpmākai finansēšanai piemērotus finansēšanas instrumentus.

Revīzijā, vērtējot kapitālsabiedrībai deleģētos valsts pārvaldes uzdevumus, secināts, ka, izveidojot SIA “Valsts aizsardzības korporācija”, tiesību akti neparedzēja Aizsardzības ministrijai kompetenci, kas ir noteikta SIA “Valsts aizsardzības korporācija” ieguldījumu pārvaldīšanai valsts aizsardzības industrijā. Revīzijas laikā, pamatojoties uz Valsts kontroles priekšlikumiem likumprojektam “Aizsardzības industrijas likums” pirms trešā lasījuma, Aizsardzības ministrijai tika noteikta kompetence ieguldījumu pārvaldīšanai valsts aizsardzības industrijā, paredzot arī to, ka ieguldījumu pārvaldīšanu valsts aizsardzības industrijā un ar militāro preču ražošanas attīstību saistīto procesu koordinēšanu pilnībā vai daļēji var deleģēt SIA “Valsts aizsardzības korporācija”. Revīzijas laikā netika radīti tiesiskā regulējuma priekšnoteikumi aizsardzības industrijas atbalsta virzienu un politikas principu īstenošanai (sevišķi industriālās līdzdalības nodrošināšanai). Tādēļ ir nepieciešams pilnveidot aizsardzības un drošības industrijas politiku un izstrādāt atbilstošu tiesisko regulējumu, kas paredzētu aizsardzības interesēm atbilstošu un kontrolētu privātpersonu iesaisti valsts ārējās un iekšējās drošības funkciju izpildē.

Finanšu revīziju ietvaros sagatavotais starpziņojums un papildu ziņojums

[☞](#) Speciālo lidojumu izmantošana Ministru prezidenta komandējumos³⁷

Īsumā. Trīs gados (2021.–2023.) no visiem komandējumiem 32 gadījumos jeb 60 % komandējumu Ministru prezidents ārvalstu vizītēm ir izmantojis speciālos lidojumus, kuru izmaksas kopumā ir 1,2 milj. *euro*.

Valsts kontroles aplēses par speciālajiem lidojumiem: nelikumīgi izlietoti vismaz 221 566 *euro* no valsts budžeta; neekonomiski izlietoti vismaz 323 688 *euro* no Eiropas Savienības (ES) Padomes līdzekļiem.

Tādējādi pārkāpts Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likums.

Iepirkumus komandējumu nodrošināšanai Valsts kanceleja veica, neievērojot Publisko iepirkumu likumu, konstatēti arī Grāmatvedības likuma pārkāpumi.

Par speciālo lidojumu organizēšanu ceļojumu aģentūrām trīs gados samaksāti 91 200 *euro*.

Secinājumi. Izmantojot speciālos lidojumus arī gadījumos, kad valstī nebija izsludināta ārkārtējā situācija un kad samērojamā laikā bija pieejamas regulāro komercreisu alternatīvas, ir veikta nelikumīga rīcība ar valsts budžeta līdzekļiem, kas, pēc Valsts kontroles veiktajām aplēsēm, veido papildu vismaz 221 566 *euro* valsts budžeta izdevumus, kā arī pieļauta neekonomiska rīcība, kas pēc Valsts kontroles veiktajām aplēsēm ir radījusi papildu vismaz 323 688 *euro* ES Padomes izdevumus.

³⁶ Ministru kabineta 2023. gada 23. novembra rīkojums Nr. 799 “Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Valsts aizsardzības korporācija” dibināšanu”.

³⁷ Starpziņojums sagatavots finanšu revīzijas “Par resora “Ministru kabinets” 2023. gada pārskata sagatavošanas pareizību” ietvaros.

Ieteikumi. Revīzijā sniegti četri ieteikumi, kuru ieviešanas rezultātā tiks veicināta racionāla un ekonomiska komandējumu organizēšana atbilstoši normatīviem, kā arī veikts lietderības izvērtējums par transporta izvēli komandējumos izmaksu efektīvā veidā. Tiks publicēta arī informācija par ārvalstu komandējumiem un to izdevumiem, nodrošinot iepirkumu plānošanu, organizēšanu un līgumu izpildes uzraudzību atbilstoši Publisko iepirkumu likumam. [Grafiks ieteikumu ieviešanai.](#)

Ieviešanas termiņš: 2025. gada janvāris³⁸.

Komunikācija: [Preses relīze](#) | [Infografikas](#) [Ministru prezidenta speciālie lidojumi \(1\)](#), [Ministru prezidenta speciālie lidojumi \(2\)](#) | [Brīfings](#) | [Skaitļi un fakti "Power BI"](#)

[Vai valsts līdzdalība profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā ir pietiekami pamatota?](#)³⁹

Īsumā. Kultūras ministrijai jāuzlabo datu iegūšana un apkopošana par tirgus situāciju teātra un mūzikas mākslas jomā. 2023. gadā Kultūras ministrijai piešķirtais valsts budžeta finansējums tās 14 kapitālsabiedrībām bija 40 milj. euro, kas ir 63 % no šo Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību kopējiem ieņēmumiem.

Kultūras ministrijai mērķtiecīgāk jāizmanto kapitālsabiedrībām noteiktie sasniegtie rezultativie rādītāji un jāanalizē to finanšu rādītāji.

Kultūras ministrijas izvērtējums nesniedz pārliecību, ka publiskas personas līdzdalība kapitālsabiedrībā ir efektīvākais veids, kā nodrošināt kultūras piedāvājuma pieejamību ikvienam Latvijas iedzīvotājam.

Secinājumi. Veicot pēcpārbaudi – kā Kultūras ministrijai veicies ar 2018. gadā noslēgtajā revīzijā sniegto ieteikumu ieviešanu –, secināts, ka Kultūras ministrija kapitālsabiedrību pārvaldībā nav panākusi būtiskas izmaiņas un uzlabojumus. Kultūras ministrijai ir jāuzlabo uzraudzība pār kapitālsabiedrībām valsts pārvaldes deleģēto uzdevumu izpildi un resursu izlietojumu, sasaistot to ar kultūrpoltikas uzdevumiem un valdības prioritātēm, kā arī jāuzlabo datu iegūšana un apkopošana par tirgus situāciju teātra un mūzikas mākslas jomā.

Ieteikumi. Revīzijā sniegti četri ieteikumi, kuru ieviešanas rezultātā būs nodrošināta visaptveroša datu iegūšana un apkopošana par profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomu Latvijā, pieejama pārskatāma un salīdzināma finanšu un nefinanšu informācija par Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām, uzlabota to pakalpojumu pieejamība dažādām sabiedrības mērķgrupām, kā arī izvērtēta un stiprināta administratīvo resursu kapacitāte. [Grafiks ieteikumu ieviešanai.](#)

Ieviešanas termiņš: 2027. gada janvāris.

Komunikācija: [Preses relīze](#) | [Infografika](#) | [Diskusija](#)

Finanšu revīzijās sniegtie ieteikumi

26 finanšu revīzijās par ministriju un centrālo valsts iestāžu pārskatu sagatavošanas pareizību kopumā sniegti 10 ieteikumi. Ieviešot Valsts kontroles sniegtos ieteikumus attiecībā uz gada pārskatu pareizību, tiks, piemēram, (1) nodrošināta Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības

³⁸ Valsts kancelejai sniegtie ieteikumi ir ieviesti līdz 2025. gada aprīlim.

³⁹ Finanšu revīzijas "Par Kultūras ministrijas 2023. gada pārskata sagatavošanas pareizību" ziņojums par likumības/lietderības revīzijas Nr. 2.4.1-10/2017 "Vai Kultūras ministrija nodrošina efektīvu kapitālsabiedrību pārvaldību?" ziņojumā "Kāda ir valsts loma profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā?" sniegto ieteikumu ieviešanas pārbaudi.

likumā noteikto principu ievērošana un tiks nodrošināts caurskatāms darbinieku mēnešalgu grupas noteikšanas process, kā arī mēnešalgu grupas tiks noteiktas atbilstoši amatu vērtībai; (2) nodrošināta pilnīga un normatīvo aktu prasībām⁴⁰ atbilstoša ar *Rail Baltica* projekta īstenošanu saistīto darījumu uzrādīšana grāmatvedības uzskaitē un novērsti iespējamie riski budžeta līdzekļu nelikumīgai un nelietderīgai izmantošanai⁴¹, definējot tiesisko ietvaru, kas nosaka kārtību *Rail Baltica* projekta īstenošanā pieļaujamo ieguldījumu veikšanai citām personām piederošos īpašumos.

Papildus pārskata gadā finanšu revīziju ietvaros sagatavotā starpziņojuma un papildu ziņojuma ietvaros sniegti astoņi ieteikumi, kurus ieviešot, piemēram, tiks veicināta racionāla un ekonomiska komandējumu organizēšana atbilstoši normatīvajiem aktiem, kā arī tiks nodrošināta pieejama pārskatāma un salīdzināma finanšu un nefinanšu informācija par Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām.

2023. gada konsolidētā saimnieciskā gada pārskata revīzijā sniegti pieci ieteikumi, no tiem viens attiecināms uz revīzijā vērtēto atbilstības jautājumu. Ieviešot Valsts kontroles ieteikumus tiks, piemēram, (1) izstrādāts Datu noliktavas sistēmas pārskats par Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu, nodevu un citu maksājumu parādu sadalījumu, lai Valsts ieņēmumu dienesta ikgadējā nodokļu pārskatā iekļauto prasību summas tiktu pareizi novērtētas, kas nodrošinās aprēķinātā prasību vērtības samazinājuma pilnīgumu un eksistenci; (2) izveidota valsts pārvaldes snieguma monitoringa sistēma un valsts pārvaldes darbības un politiku rezultātu vienotais informatīvais portāls, lai sabiedrībai būtu pieejama informācija par darba izpildi valsts pārvaldē.

Informatīvie semināri pēc finanšu revīzijām

Pēc finanšu revīziju noslēguma 2024. gada 25. aprīlī Valsts kontrole organizēja [informatīvu semināru](#) par finanšu revīziju aktualitātēm. [Seminārā](#) Valsts kontrole informēja par finanšu revīziju rezultātiem, grāmatvedības uzskaites un pārskatu sagatavošanas pilnveidošanas iespējām, kā arī par finanšu revīziju nākotni.

Semināru tiešsaistē un klātienē apmeklēja vairāk nekā 500 darbinieki no valsts un pašvaldību iestādēm.

Savukārt, noslēdzot ikgadējo finanšu revīziju par konsolidēto saimnieciskā gada pārskatu, 2024. gada 4. oktobrī Valsts kontrole organizēja [informatīvu semināru](#) "Finanšu revīzija pašvaldībās", kas paredzēts pašvaldību finanšu vadības nodrošināšanā iesaistītajiem darbiniekiem – grāmatvežiem, budžeta plānotājiem, finanšu analītiķiem. [Seminārā](#) sniegts detalizēts atskats uz 2023. gada konsolidētā saimnieciskā gada pārskata revīzijas rezultātiem, tostarp raksturīgākajām kļūdām, kā arī informācija par 2024. gada konsolidētā saimnieciskā gada pārskata revīzijas aktualitātēm.

Finanšu revīziju darba efektivizēšana

Pārskata periodā turpināts 2022. gadā uzsāktais darbs pie Valsts kontroles iekšējā projekta **"Neatkarīga revidenta viena ziņojuma sniegšana finanšu revīzijās – revīzijā par saimnieciskā gada pārskatu"** īstenošanas.

⁴⁰ Grāmatvedības likums, Ministru kabineta 2021. gada 21. decembra noteikumi Nr. 877 "Grāmatvedības kārtrošanas noteikumi", Ministru kabineta 2018. gada 13. februāra noteikumi Nr. 87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs".

⁴¹ Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 2. un 3. pants.

Projekta mērķi: (1) optimizēt finanšu revīzijās veicamā darba apjomu, kas nepieciešams atzinuma sniegšanai par gada pārskatu sagatavošanas pareizību, samazinot finanšu revīziju veikšanai faktiski patērēto laiku un resursus; (2) nodrošināt neatkarīga revidenta viena ziņojuma sniegšanu finanšu revīzijā, t. i., revīzijā par saimnieciskā gada pārskatu, vienlaikus saglabājot augsta līmeņa pārliecību par publiskā sektora finanšu datiem.

Piedāvātās pārmaiņas finanšu revīzijās ieguldīto resursu optimizēšanai uzsāktas, jo resoros sagatavoto gada pārskatu kvalitāte ir uzlabojusies. Piemēram, liels ir sniegto nemodificēto atzinumu (atzinumi bez iebildēm) skaits par gada pārskatu sagatavošanas pareizību un revīzijas ziņojumu skaits, kuros nav atklātas nepilnības gada pārskata sagatavošanā. Uzlabojumus izdevies panākt resoru un Valsts kontroles sadarbības rezultātā, jo aptuveni 95 % līdz 99 % Valsts kontroles konstatēto kļūdu tiek novērstas vai izlabotas jau finanšu revīziju veikšanas laikā.

Pārskata periodā paveiktais – Valsts kontroles padomes 2024. gada 15. februāra sēdē pieņemts lēmums no 2025. gada 1. maija izveidot vienu finanšu revīzijas departamentu.

2024. gada 26. februārī Valsts kontroles likuma [grozījumu projekts](#) iesniegts Saeimā un Saeimas Budžeta komisijā. 2024. gada 13. martā Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisijas sēdē [sniegta informācija](#) par iesniegtajiem grozījumiem Valsts kontroles likumā un par plānotajām izmaiņām finanšu revīziju organizācijā. Valsts kontroles likuma grozījumu būtība skaidrota arī Finanšu ministrijas pārstāvjiem. 2024. gada 18. decembrī stājās spēkā likums ["Grozījumi Valsts kontroles likumā"](#), un no 2025. gada 1. janvāra stājās spēkā likums ["Grozījumi Likumā par budžetu un finanšu vadību"](#), kas nodrošina ārējo regulējumu finanšu revīzijas reformas veikšanai.

2024. gada 3. decembrī Valsts kontroles revidentu un iekšējo auditoru forumā skaidrotas Valsts kontroles revīziju darba aktualitātes, tai skaitā [izmaiņas finanšu revīziju veikšanā](#).

Projekta aktivitāšu ietvaros pārskatīta finanšu revīzijas metodika, standartizētas revīziju programmas vairāku pārskata posteņu pārbaudei, kā arī izstrādāti septiņi datu analīzes risinājumi finanšu revīzijas pārbaudu automatizēšanai.

2.3. Lietderības un atbilstības revīzijas un to rezultāti⁴²

Valsts kontrole veic lietderības un atbilstības revīzijas.

 Lietderības revīziju mērķis ir pārliecināties, vai institūciju darbība, programmas un rīcība atbilst ekonomiskuma, produktivitātes un efektivitātes principiem.

Efektivitāte	Ekonomiskums	Produktivitāte
ir izvirzīto mērķu sasniegšanas novērtējums ⁴³ .	ir zemu izmaksu saglabāšana, izvērtējot, vai konkrētam mērķim izmanto pēc iespējas mazāk līdzekļu, saglabājot kvalitāti ⁴⁴ .	ir pieejamo resursu racionāla izmantošana, izvērtējot, vai ar izlietotajiem līdzekļiem tiek panākta optimāla atdeve ⁴⁵ .

 Atbilstības revīzijās pārbauda, vai rīcība, finanšu darījumi un informācija visos būtiskajos aspektos atbilst tiesību aktiem un saistošiem līgumiem, kā arī valstiski atzītai starptautiskai praksei.

 Kopumā pārskata periodā pabeigtas 12 lietderības, divas atbilstības revīzijas un viena situācijas izpēte.

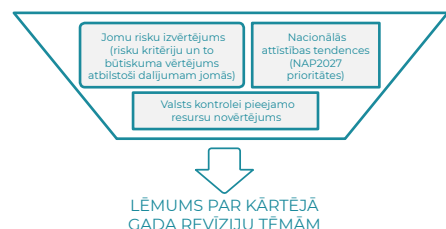
No 12	10 revīzijās	7 revīzijās	Rezultātā revidējamām vienībām atklāto trūkumu novēršanai sniegti
pabeigtajām lietderības revīzijām efektivitāte vērtēta	jeb 83 % gadījumu,	vērtēts ekonomiskums un produktivitāte jeb 58 % gadījumu.	135 ieteikumi

Revīziju aprakstos (skatīt turpmāk) norādītais termiņš ieteikumu ieviešanai ir spēkā 2025. gada 28. februārī. Aktuālais ieviešamo ieteikumu pārskats ir pieejams Ieteikumu platformā.

 Pārskata perioda beigās tika turpināts darbs pie **14** lietderības, **viens** atbilstības revīzijas un **viens** situācijas izpētes, kuras uzsāktas 2023. vai 2024. gadā.

Revīziju tēmu noteikšana

Valsts kontrole atbilstības un lietderības revīziju tēmas nosaka, balstoties uz risku izvērtējumu, un savu darbību plāno tā, lai iecerētās revīziju tēmas pēc iespējas atbilstu aktuālākajiem izaicinājumiem. Lai šos riskus noskaidrotu, Valsts kontrole veic revīzijas jomu izvērtējumu ar mērķi koncentrēties uz tām

revīziju tēmām, kuras pārbaudot un kuru sakārtošanai sniedzot ieteikumus sociālekonomiskā ietekme būtu pēc iespējas lielāka.

Valsts kontroles revīzijai ir pakļauta ikviena persona, kuras rīcībā ir publiskas personas finanšu līdzekļi vai manta, kā arī personas, kuras pilda valsts vai pašvaldības iepirkumu, un kapitālsabiedrības Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma izpratnē. Valsts kontroles revīzijai nav pakļauta Saeima.

 89 % revidējamo vienību piekrīt (piekrīt vai drīzāk piekrīt) apgalvojumam, ka Valsts kontrole, uzsākot atbilstības vai lietderības revīziju, sniedz pietiekamu informāciju par revīzijas mērķi⁴⁶.

⁴² Valsts kontroles darbības stratēģijas 2022.–2025. gadam 1. darbības virziena "Veicināt lietderīgu rīcību ar publiskajiem līdzekļiem, sniedzot pēc iespējas lielākus ieguvumus sabiedrībai" ietvars.

⁴³ Novērtējot efektivitāti, uzmanību pievērš mērķu sasniegšanai, t. i., cik lielā mērā ir sasniegti plānotie mērķi un rezultāti.

⁴⁴ Novērtējot ekonomiskumu, uzmanība tiek pievērsta resursu samazināšanai, t. i., vai aktivitātes ir ieviestas par viszemākajām izmaksām, vienlaikus saglabājot kvalitāti.

⁴⁵ Novērtējot produktivitāti, uzmanību pievērš attiecībai starp ieguldījumu un galaproduktu, t. i., revīzijā pārbauda, vai resursi, kas vajadzīgi konkrētu darbību mērķu sasniegšanai, tiek izmantoti tā, lai nodrošinātu optimālu attiecību starp ieguldījumiem un galaproduktu, vai, izmantojot tos pašus resursus, varētu sasniegt labākus rezultātus.

⁴⁶ Valsts kontroles 2024. gada trešajā ceturksnī veiktā Revidējamo vienību aptauja.

☞ Paliatīvā aprūpe Latvijā – ir vai nav?⁴⁷

Īsumā. Paliatīvā aprūpe ietver ārstēšanu, kurā nozīmīga ir atsāpināšana, hospisa aprūpi pēdējos sešos pacienta dzīves mēnešos, sociālu, psiholoģisku un garīgu atbalstu, kā arī atbalstu pacienta tuviniekiem viņa slimības laikā un sērošanas periodā. Ir ieviests mobilās komandas pakalpojums dzīvesvietā, kas pēc būtības ir hospisa aprūpes pakalpojums.

2022. gadā valsts apmaksātu paliatīvo aprūpi saņēma 12 tūkstoši pacientu, taču realitātē skaits, kam būtu nepieciešams šis pakalpojums, ir gandrīz divas reizes lielāks. Kritiski nepietiekami ir ambulatorie paliatīvās aprūpes pakalpojumi, kā rezultātā vairums pacientu nonāk slimnīcās, kuru kapacitāte jau šobrīd nav pietiekama. Atšķirīgie paliatīvās aprūpes pakalpojumi un to saņemšanas nosacījumi rada nevienlīdzīgu attieksmi pret pacientiem, kuriem ir vienas un tās pašas veselības aprūpes vajadzības.

Secinājumi. Paliatīvā aprūpe Latvijā netiek organizēta atbilstoši pacientu vajadzībām. Kritiski nepietiekami ir ambulatorie paliatīvās aprūpes pakalpojumi, kā rezultātā vairums pacientu nonāk slimnīcās, kuru kapacitāte jau šobrīd nav pietiekama.

Ieteikumi. Revīzijā sniegti divi ieteikumi, kurus ieviešot publiskā sektora rīcībā būs pilnīgi un aktuāli dati par pacientiem, kuriem atbilstoši viņu vajadzībām būtu nepieciešama paliatīvā aprūpe un kuri to faktiski saņem. Paliatīvo aprūpi pirms nāves varēs saņemt vismaz 69 % iedzīvotāju, kā arī tiks attīstīta pacientiem piemērotākā un izmaksu ziņā efektīvākā ambulatorā paliatīvā aprūpe, tādējādi samazinot slimnīcu noslodzi, hospitalizējot ne vairāk kā 20 % paliatīvās aprūpes pacientu. ☞ [Grafiks ieteikumu ieviešanai.](#)

Ieviešanas termiņš: 2029. gada oktobris.

Komunikācija: ☞ [Preses relīze](#) | ☞ [Infografika](#) | ☞ [Viedokļraksts](#) | ☞ [Video](#) | ☞ [Video_Rūre](#) | ☞ [Video_Hospiss_māja](#)

☞ Tehniskie palīglīdzekļi administrēšanas līkločos⁴⁸

Īsumā. Tehniskie palīglīdzekļi ir būtisks sociālais pakalpojums, ko ik gadu saņem vairāk nekā 20 tūkstoši Latvijas iedzīvotāju. Tos var saņemt ne tikai cilvēki ar invaliditāti, bet ikviens iedzīvotājs, kuram trauma, slimība vai vecums izraisa ilgstošus vai nepārejošus traucējumus, kas ierobežo spēju sevi aprūpēt, strādāt un iekļauties sabiedrībā.

Tomēr tehniskie palīglīdzekļi iedzīvotājiem netiek nodrošināti iespējami labākajā veidā – savlaicīgi un iespējami tuvu dzīvesvietai.

Finansējums pakalpojuma nodrošināšanai ik gadu pieaug, taču rindas nemazinās, jo pakalpojuma piešķiršana un izsniegšana ir neprasmīga un neatbilst mūsdienu darba organizācijai. 2023. gada beigās vismaz 900 iedzīvotāju gaidīja rindās, lai gan nepieciešamie tehniskie palīglīdzekļi noliktavās bija pieejami.

Secinājumi. Valsts nodrošinātais tehnisko palīglīdzekļu "grozs" kopumā ir pietiekams un funkcionāli atbilst iedzīvotāju vajadzībām. Tomēr tehnisko palīglīdzekļu piešķiršana nav organizēta tā, lai tos saņemtu savlaicīgi un iespējami tuvu dzīvesvietai. Problēmas nav pakalpojuma finansējumā, bet tieši pašā procesā. Galvenokārt problēmas konstatētas Vaivaru Tehnisko palīglīdzekļu centrā.

⁴⁷ Lietderības revīzija "Vai paliatīvā aprūpe ir pilnvērtīga veselības aprūpes sastāvdaļa?".

⁴⁸ Lietderības revīzija "Vai valsts finansētie tehniskie palīglīdzekļi tiek nodrošināti atbilstoši mērķgrupas vajadzībām un iespējami labākajā veidā?".

Ieteikumi. Revīzijā sniegto sešu ieteikumu ieviešana nodrošinās tehnisko palīglīdzekļu saņemšanai nepieciešamo ārstniecības personu atzinumu kvalitātes un pieejamības uzlabošanu, ātrāku tehnisko palīglīdzekļu izsniegšanu un rindas samazināšanu, vienkāršo un lielgabarīta tehnisko palīglīdzekļu piegādi uz personas dzīvesvietu, regulāri aktualizētus kompensācijas apmērus plašākām līdzmaksājuma iespējām, individuālu mehānismu specifisku tehnisko palīglīdzekļu nodrošināšanai un efektīvu lietoto tehnisko palīglīdzekļu apriti un utilizāciju. [Grafiks ieteikumu ieviešanai.](#)

Ieviešanas termiņš: 2028. gada janvāris.

Komunikācija: [Preses relīze](#) | [Infografika](#) | [Revidējamās vienības viedoklis](#) | [Skaitļi un fakti "Power BI"](#)

[Valsts finansējuma plānošana un izlietojums garantētā minimālā ienākuma pabalsta izmaksai⁴⁹](#)

Īsumā. Garantētā minimālā ienākuma (GMI) pabalsts ir viens no likumā paredzētajiem pamata sociālās palīdzības pabalstiem – materiāls atbalsts naudas izteiksmē minimālo ikdienas izdevumu apmaksai, ko piešķir pašvaldību sociālais dienests zemu ienākumu mājāsaimniecībām.

Labklājības ministrijas GMI pabalsta izmaksai 2023. un 2024. gadā pieprasītais papildu finansējums nav bijis pamatots, jo tas ir aprēķināts būtiski lielākā apmērā, nekā faktiski nepieciešams.

Galvenais iemesls – kļūdaini aplēstais GMI pabalsta saņēmēju skaits.

Mērķdotācijas izmaksai pašvaldībām Labklājības ministrijai tika piešķirts papildu finansējums: 2023. gada sešiem mēnešiem – 2,37 milj. *euro*, 2024. gadam – 6,13 milj. *euro*, bet 2025. gadam – 7,23 milj. *euro* gadā. No tā 2023. gada sešos mēnešos izlietoti tikai 996,54 tūkst. *euro*, bet 2024. gada pirmajā pusgadā – 1,36 milj. *euro*.

Secinājumi. Labklājības ministrija garantētā minimālā ienākuma pabalsta izdevumu līdzfinansēšanai nepieciešamo papildu finansējumu ir aprēķinājusi būtiski lielākā apmērā, nekā faktiski nepieciešams.

Ieteikumi. Revīzijā sniegti divi ieteikumi, kurus ieviešot jau ir mainījusies GMI pabalsta izdevumu aprēķina pieeja 2025. gadam un turpmākajiem gadiem, proti, ir ņemta vērā faktiskā izpilde, tā rodot iespēju finansēt citas aktuālas vajadzības. Savlaicīgāk tiks informēti un apmācīti arī pašvaldību sociālo dienestu speciālisti par izmaiņām tiesiskajā regulējumā un darbā ar sociālās palīdzības administrēšanai izmantoto informācijas sistēmu, tā novēršot revīzijā konstatētās neatbilstības GMI pabalsta piešķiršanā, kas salīdzinājumā ar kopējo piešķirto finansējumu nebija būtiskas. [Grafiks ieteikumu ieviešanai.](#)

Ieviešanas termiņš: 2025. gada jūnijs.

Komunikācijai: [Preses relīze](#) | [Labklājības ministrijas viedoklis](#)

⁴⁹ Fokusēta atbilstības revīzija "Vai Labklājības ministrijas pieprasītais papildu finansējums mērķdotācijai pašvaldībām garantētā minimālā ienākuma pabalsta izmaksai ir pamatots un ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim un ievērojot tiesību aktus?".

☞ Vai sagatavojam nepieciešamos pedagogus un rūpējamies par to noturību profesijā?⁵⁰

Īsumā. Izglītības un zinātnes ministrijas veiktās darbības nav bijušas pietiekami efektīvas, lai nodrošinātu nozarei nepieciešamo pedagogu sagatavošanu un kopā ar izglītības iestāžu dibinātājiem un vadītājiem sekmētu viņu noturību profesijā. 33 % jauno pedagogu pamet darbu izglītības nozarē jau pirmo piecu gadu laikā.

Nepārtrauktas izmaiņas izglītības sistēmā, mācību materiālu trūkums, neapmierinātība ar atalgojumu, neziņa par nākotni (saistībā ar plānotajām reformām) – tikai daži iemesli, kāpēc aptaujātie

pedagogi 2023./2024. mācību gadā ir vēlējušies pārtraukt darba attiecības.

Finansēšanas modelis “Skolēns pašvaldībā” nenodrošina skaidru, caurskatāmu finansējuma aprēķinu un nav balstīts pedagogu darba izvērtējumā. Skolu tīkla reorganizācija daļā revīzijas izlases pašvaldību veikta tikai “uz papīra”.

Secinājumi. Izglītības un zinātnes ministrijas veiktās darbības nav bijušas pietiekami efektīvas, lai nodrošinātu izglītības nozarei nepieciešamo pedagogu sagatavošanu un kopā ar izglītības iestāžu dibinātājiem un vadītājiem sekmētu pedagogu noturību profesijā. Pedagogu trūkuma cēloņi ir ne tikai pedagogu ataudzes plānošanas nepilnības un nespēja sagatavot nepieciešamo pedagogu skaitu, bet arī citi ar pedagoga darba atbalstu un nodrošinājumu saistīti faktori.

Ieteikumi. Revīzijā sniegti astoņi ieteikumi, kurus ieviešot tiks izveidota efektīva pedagogu ataudzes plānošanas un nodrošināšanas sistēma, ilgtspējīga profesionālā atbalsta sistēma, nodrošināts konkurētspējīgs atalgojums un sabalansēta darba slodze, kā arī izveidots ilgtspējīgs vispārējās izglītības iestāžu tīkls. ☞ Grafiks ieteikumu ieviešanai.

Ieviešanas termiņš: 2030. gada janvāris.

Komunikācija: ☞ Preses relīze | ☞ Infografika | ☞ Diskusija | ☞ Pedagogu aptauja | ☞ Studentu aptauja | ☞ Pašvaldību aptauja

☞ Vai enerģētikas politikas pārvaldība nodrošinās ambiciozo mērķu sasniegšanu?⁵¹

Īsumā. Latvijā trūkst mērķtiecīgas enerģētikas politikas pārvaldības, nav identificēti prioritāri īstenojamie pasākumi, kas sniedz vislielāko ieguldījumu Nacionālā enerģētikas un klimata plāna (NEKP) mērķu sasniegšanā. NEKP plānoto pasākumu īstenošanai nepieciešamas papildu investīcijas vismaz 13,1 mljrd. *euro*. Trūkst skaidra plāna un normatīvā ietvara nepieciešamā privātā finansējuma piesaistīšanai atlikušajā NEKP īstenošanas termiņā.

Atbildīgās ministrijas nenodrošina atsevišķu ar enerģētikas politikas īstenošanu saistītu uzdevumu izpildi, lai gan tas ir noteikts NEKP un citos normatīvajos aktos. Valsts kapitālsabiedrību potenciāls enerģētikas nozares mērķu sasniegšanai netiek pilnvērtīgi izmantots, bet atjaunīgās enerģijas attīstību kavē administratīvie šķēršļi.

Secinājumi. Latvijā izveidotā enerģētikas politikas pārvaldība nenodrošina mērķtiecīgu virzību uz NEKP ambiciozo mērķu sasniegšanu un nepiedāvā skaidru risinājumu, kā finansēt mērķu sasniegšanai

⁵⁰ Lietderības revīzija “Vai atbildīgo institūciju veiktās darbības vispārējās izglītības iestāžu pedagogu ataudzes un noturības profesijā nodrošināšanai ir bijušas efektīvas?”.

⁵¹ Lietderības revīzija “Vai Latvijā izveidotā enerģētikas politikas pārvaldība nodrošina efektīvu lēmumu pieņemšanu enerģētikas nozares attīstībai?”

nepieciešamos pasākumus. Ir nepieciešami būtiski uzlabojumi enerģētikas politikas īstenošanā, NEKP noteikto mērķu, plānoto aktivitāšu un rādītāju sasniegšanas uzraudzībā. Jānosaka arī prioritārie pasākumi, kas visvairāk ietekmētu NEKP mērķu sasniegšanu, ņemot vērā, ka visu plānoto pasākumu īstenošanai finansējums nav pietiekams un līdz mērķu sasniegšanai noteiktajam termiņam laika nav palicis daudz.

Ieteikumi. Revīzijā sniegti trīs ieteikumi, kuru ieviešana nodrošinās efektīvākas enerģētikas politikas pārvaldību, skaidri nosakot prioritāros pasākumus NEKP mērķu sasniegšanai, uzlabojot sasniegto rezultātu uzraudzību un izvērtēšanu, kā arī radot labvēlīgus apstākļus privātā finansējuma piesaistei enerģētikas nozares attīstībai. Samazināsies administratīvie šķēršļi, veicinot elektroenerģijas ražotāju aktīvāku iesaisti atjaunīgo energoresursu jaudu attīstībā. Turklāt enerģētikas nozares attīstības dokumenti būs kvalitatīvāki, ietverot Latvijas apstākļiem atbilstošu elektroenerģijas ģenerācijas struktūru, izvērtējot jaudu pietiekamību un precīzāk prognozējot elektroenerģijas patēriņu dažādos attīstības scenārijos. Grafiki ieteikumu ieviešanai [☞ Ekonomikas ministrijai](#) un [☞ Klimata un enerģētikas ministrijai](#).

Ieviešanas termiņš: 2030. gada decembris.

Komunikācija: [☞ Preses relīze](#) | [☞ Infografika](#) | Revidējamo vienību viedoklis: [☞ Ekonomikas ministrija](#), [☞ Klimata un enerģētikas ministrija](#)

[☞ Vai Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta \(EKII\) līdzekļi tiek plānoti izmaksu efektīvā veidā?⁵²](#)

Īsumā. Latvija ir apņēmusies samazināt siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas un panākt klimatneitralitāti. EKII ir finanšu instruments, kas vērsts tikai uz klimata politikas mērķu sasniegšanu. Latvijai EKII līdzekļi pieejami kopš 2012. gada. Līdz 2024. gada sākumam saņemti 489 milj. *euro*, izlietoti 169 milj. *euro*.

Visi līdz šim īstenotie EKII projektu konkursi ir ar salīdzinoši zemu izmaksu efektivitāti. Turklāt, ilgstoši neizlietojot pieejamo EKII finansējumu, līdzekļu vērtība ir samazinājusies jau par 70 milj. *euro*.

Katru gadu palielinās administratīvie izdevumi, kas finansēti no EKII. EKII administrācijas izdevumi 2023. gadā bija 3 milj. *euro*, bet 2024. gadā plānoti 4,7 milj. *euro* apmērā.

Secinājumi. EKII līdzekļu izlietojums netiek plānots izmaksu efektīvā veidā – SEG emisiju samazināšana nenotiek ar mazāko finanšu līdzekļu izlietojumu. Turklāt pieejamais finansējums ilgstoši netiek izmantots klimata pārmaiņu mazināšanai, līdz 2023. gada beigām uzkrājot jau 320 milj. *euro*, tādējādi neveicinot Latvijai noteikto SEG emisiju samazināšanas mērķu sasniegšanu.

Ieteikumi. Revīzijā sniegti četri ieteikumi, kurus ieviešot visi EKII pasākumi tiks atlasīti, balstoties uz izmaksu efektivitātes aprēķiniem, un izmaksu efektivitāte atlasītajos prioritārajos EKII pasākumos uzlabosies vismaz par 30 %, salīdzinot ar līdzšinējo izmaksu efektivitāti. No EKII finansējuma apmaksājamo administrācijas izdevumu apmērs nepārsniegs 7 % no EKII projektu konkursos izmaksātā finansējuma gadā, savukārt iegūtie līdzekļi no emisijas kvotu izsolēm vidēji tiks izlietoti trīs gadu laikā. [☞ Grafiks ieteikumu ieviešanai](#).

Ieviešanas termiņš: 2031. gada janvāris.

Komunikācija: [☞ Preses relīze](#) | [☞ Infografika](#) | [☞ Klimata un enerģētikas ministrijas viedoklis](#)

⁵² Lietderības revīzija.

Pašvaldību meži – nesaimnieciski izmantots publiskais resurss⁵³

Īsumā. Pašvaldību rīcībā nav pilnīgu datu par 63 % jeb 5451 ha meža resursiem, jo ne visiem mežiem ir veikta meža inventarizācija. Pārdodot nekustamos īpašumus un cirsmas, pašvaldības kopumā saņem vidēji par 19 % mazākus ieņēmumus nekā citi vienlīdzīgi tirgū esoši meža īpašnieki. Izlases darījumos cenas atšķirība starp novērtējumu un izsoles rezultātu konstatēta līdz 268 %, bet nekustamo īpašumu, kuru sastāvā ir mežs, tālākpārdošanas cenas pieaugums – līdz pat 400 %.

Bez ilgtermiņa stratēģijas pašvaldības nākotnē zaudē iespēju gūt ievērojami lielākus ienākumus nekā tad, ja tās veiktu visas meža apsaimniekošanas cikla darbības.

Revidētās pašvaldības no meža resursiem 8596 ha platībā ik gadu varētu gūt ieņēmumus no 1,7 milj. *euro* līdz 3,4 milj. *euro*, ja tos pienācīgi pārvaldītu un apsaimniekotu.

Revīzijā vērtēti meža apsaimniekošanas procesi pašvaldību saimnieciskajos mežos.

Secinājumi. Pašvaldības ar to īpašumā esošajiem meža resursiem nerīkojas saimnieciski, negūstot iespējami lielāko labumu no šo vērtīgo publisko aktīvu pārvaldības.

Ieteikumi. Revīzijā piecām pašvaldībām sniegti ieteikumi, kurus ieviešot pašvaldības iegūs pilnīgu un ticamu informāciju par visiem īpašumā un tiesiskajā valdījumā esošajiem meža resursiem, stratēģiski plānos meža resursu pārvaldību un tai nepieciešamo finanšu plūsmu, kā arī sagatavos meža apsaimniekošanas plānu. Veicot meža apsaimniekošanas ciklā nepieciešamās darbības atbilstoši mežaudzi raksturojošiem rādītājiem, pašvaldības palielinās apsaimniekojamo mežaudžu produktivitāti, kā arī meža īpašumu un cirsmu pārdošanas darījumos gūs tirgus situācijai atbilstošus ienākumus. Grafiki ieteikumu ieviešanai: [Alūksnei](#), [Jelgavai](#), [Saldum](#), [Krāslavai](#), [Siguldai](#).

Ieviešanas termiņš: 2029. gada maijs.

Komunikācija: [Preses relīze](#) | [Infografika](#) | [Pašvaldību aptauja](#) | [Video](#) | [Pašnovērtējuma anketa](#) | [Revidējamo vienību viedokļi](#) | [Eksperta atzinums](#)

Sabiedriskā transporta pakalpojumu pieejamība reģionālās nozīmes pārvadājumos ar autobusiem⁵⁴

Īsumā. Pasažieru pārvadājumos ar autobusiem 2023. gadā sasniegts par 15 % zemāks pasažieru apgrozības rādītājs (825,1 pas/km), nekā plānots (975,6 pas/km). Reģionālās nozīmes pārvadājumos ar 1060 autobusiem gadā kopā tiek izpildīti 1,5 milj. reisu.

2023. gadā no valsts budžeta zaudējumu kompensēšanai pārvadātājiem par izpildītajiem reisiem ar autobusiem piešķirti 62,8 milj. *euro*. Maršruta tīkla izstrādātāja sniegtais pamatojums katra maršruta (2023. gadā 1032 maršruti) vajadzībai pārvadājumiem

ar autobusiem ir vispārīgs, un nav datu, kas apstiprinātu, ka izstrādātais maršrutu tīkls atbilst iedzīvotāju vajadzībām. Turklāt reisu skaits 38 % maršrutu noteikts lielāks, bet 25 % maršrutu – mazāks, nekā likumā paredzēts.

⁵³ Lietderības revīzija "Pašvaldību rīcība ar meža resursiem".

⁵⁴ Lietderības revīzija "Sabiedriskā transporta pakalpojumu pieejamība dotētajos maršrutos".

Pārvadājumu nodrošināšanai regulāri ir prasīts papildu finansējums, bet pirms tam no 2021. līdz 2023. gadam nav pārskatīts reģionālās nozīmes maršrutu tīkla apjoms, braukšanas maksas vai kvalitātes prasības.

Secinājumi. Sabiedriskā transporta maršruti tiek veidoti bez vienotas pieejas, neievērojot normatīvos aktus, pieņemot neatbilstošus lēmumus un izvirzot daļēji pamatotas kvalitātes prasības.

Ieteikumi. Ieviešot revīzijā sniegtos 12 ieteikumus, revidējamās vienības nodrošinās pasažieru pārvadājumu jomas politikas ieviešanu, ievērojot valstī noteiktos attīstības plānošanas principus; pamatos valsts garantētā sabiedriskā transporta pakalpojumu apjomu ikgadēji apstiprināmajā reģionālās nozīmes maršrutu tīklā atbilstoši sabiedriskā transporta pakalpojumu maršrutu tīkla un pakalpojumu apjoma veidošanas noteiktajiem principiem; nodrošinās normatīvajam aktam atbilstošu un ekonomiski pamatotu rīcību ar valsts budžeta līdzekļiem, nosakot sabiedriskā transporta pakalpojumu apjomu; nodrošinās līdzvērtīgu kvalitāti (autobusus, vilcienos) un pārkāpumu par kvalitātes prasību neievērošanu skaita mazināšanos. Grafiki ieteikumu ieviešanai: [☞ Satiksmes ministrijai](#), [☞ VSIA "Autotransporta direkcija"](#).

Ieviešanas termiņš: 2029. gada decembris.

Komunikācija: [☞ Preses relīze](#) | [☞ Infografika](#) | [☞ Revidējamo vienību viedokļi](#)

[☞ Pašvaldību rīcības, institūciju sadarbības un publisko investīciju projektu īstenošanas pilnveides iespējas uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās⁵⁵](#)

Īsumā. Pašvaldības īstenojušas 229 investīciju projektus, kopumā ieguldot teju 0,5 mljrd. *euro*, t. sk. 294,5 milj. *euro* ES līdzfinansējumu un 195,6 milj. *euro* nacionālo finansējumu.

Pašvaldības ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodā pieejamo finansējumu uzņēmējdarbības attīstībai lielākoties izlietojušas ceļu izbūvē, kas nebija galvenā atbalsta programmas prioritāte. Vēsturiski atzītu rādītāju dēļ īstenotajiem projektiem par 98,7 milj. *euro* jeb 20 % no kopējā finansējuma nav nosakāma

ietekme uzņēmējdarbības attīstībā. Pašvaldības ne vienmēr veic visaptverošu, uz datiem un aprēķiniem balstītu, uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes jomas analīzi.

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras sadarbība ar pašvaldībām ir uzlabojama, lai veicinātu ārvalstu investīciju aktīvāku ieplūdi reģionu tautsaimniecībā.

Secinājumi. Ir nepieciešami būtiski pilnveidojumi pašvaldību rīcībā, institūciju sadarbībā un publisko investīciju projektu īstenošanā uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās.

Ieteikumi. Revīzijā septiņām pašvaldībām, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijai un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūrai sniegti ieteikumi, kuru ieviešana sekmēs ekonomiski pamatotu investīciju projektu īstenošanu pašvaldībās, sistemātisku uzņēmējdarbības un investīciju uzraudzību, negatīvās ietekmes mazināšanu uz pašvaldību budžetiem, koordinētu sadarbību starp Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru, pašvaldībām un valsti, vienotu uzraudzības rādītāju izstrādi, kā arī labās prakses apmaiņu un ekonomiskās konkurences līdzsvarošanu starp pašvaldībām. Grafiki ieteikumu ieviešanai: [☞ VARAM](#), [☞ LIAA](#), [☞ Ādažiem](#), [☞ Aizkrauklei](#), [☞ Daugavpili](#), [☞ Salaspilij](#), [☞ Valkai](#), [☞ Valmierai](#), [☞ Ventspilij](#).

⁵⁵ Lietderības revīzija "Vai pašvaldību aktivitātes un investīcijas veicina uzņēmējdarbību?".

Ieviešanas termiņš: 2027. gada janvāris.

Komunikācija: [Preses relīze](#) | [Infografika](#) | [Ceļvedis](#) | Revidējamo vienību viedoklis: [LIAA](#), [VARAM](#), [Ādaži](#), [Aizkraukle](#), [Daugavpils](#), [Salaspils](#), [Valka](#), [Valmiera](#), [Ventspils](#)

[Administratīvo naudas sodu izpilde](#)⁵⁶

Īsumā. Darba apjoms administratīvo naudas sodu izpildē iestādēs kopumā ir pieaudzis, bet rezultāti nav uzlabojušies. Pēc administratīvo naudas sodu izpildes regulējuma izmaiņām visvairāk ietekmēts Valsts policijas darbs – tā apjoms palielinājies piecas reizes.

Mainītās administratīvo naudas sodu par pārkāpumiem ceļu satiksmē izpildes kārtības dēļ Valsts policijas jau tā ierobežotie cilvēkresursi aizvien vairāk jānovirza administratīvām darbībām, lai nodrošinātu administratīvo naudas sodu piespiedu izpildi, tā vietā lai

policistus iesaistītu sabiedrības drošībai un kārtībai svarīgākās jomās.

Naudas sodu izpildes funkcija jācentralizē, lai mazinātu birokrātiju un taupītu resursus. Tagad 27 iestādēs šo funkciju pilda 1570 nodarbinātie, no kuriem 98 % tas ir viens no daudziem citiem pienākumiem. Centralizējot funkcijas izpildi, tai būtu nepieciešami 73 pilnas slodzes nodarbinātie. Valsts kontroles vērtējumā, šo nodarbināto skaitu varētu samazināt vēl uz pusi.

E-pakalpojumi un automatizēta sodu izpildes administrēšana novērstu kļūdu risku maksājumos un ietaupītu iestāžu resursus.

Revīzijas rezultāti apstiprina sākotnējās ietekmes novērtējuma (*ex-ante*) un pēcpārbaudes (*ex-post*) nozīmību, ieviešot un novērtējot lielas izmaiņas. Izstrādājot jaunu regulējumu, svarīgi pēc būtības vērtēt prasību un izmaksu samērīgumu, salīdzinot ar ieguvumiem.

Secinājumi. Birokrātija un iestāžu darba apjoms administratīvo naudas sodu izpildē kopumā ir pieaudzis, bet administratīvo naudas sodu nomaksas rādītāji būtiski neuzlabojas.

Ieteikumi. Revīzijā sniegti četri ieteikumi, kurus ieviešot tiks sekmēta labprātīga naudas sodu izpilde, mazinot to izpildes kontrolei vajadzīgos resursus. Sekmīgas starpresoru sadarbības rezultātā naudas sodu izpildes funkcija tiks centralizēta un būs jāatsakās no tādiem samaksas veidiem, kas saistīti ar pašrocīgu maksājuma uzdevumu veidošanu, kā arī tiks nodrošināta datu apmaiņa un ieviesta Administratīvo pārkāpumu procesa atbalsta sistēmas funkcionalitāte naudas sodu piespiedu izpildes procesa automatizācijai. [Grafiks ieteikumu ieviešanai.](#)

Ieviešanas termiņš: 2026. gada februāris.

Komunikācija: [Preses relīze](#) | [Infografika](#) | [Video](#)

⁵⁶ Lietderības revīzija.

Iekšlietu nozares publisko iepirkumu sistēmas efektivitāte un to ietekmējošā valsts publisko iepirkumu politika⁵⁷

Problēmas un iespējas publisko iepirkumu attīstībai

Iekšlietu nozares publisko iepirkumu efektivitāte

ministrijai.

Ieviešanas termiņš: 2029. gada decembris.

Komunikācija: [Preses relīze](#) | [Infografikas](#) [Iekšlietu nozares publisko iepirkumu efektivitāte](#), [Problēmas un iespējas publisko iepirkumu attīstībai](#) | [Pašnovērtējuma anketa](#) | [Revidējamo vienību viedoklis](#) [Iekšlietu ministrijai](#), [Finanšu ministrijai](#)

[Cilvēkresursu pieejamība un attīstība Latvijas tiesās⁵⁸](#)

Īsumā. Latvijā nav formulēts ilgtermiņa stratēģisks redzējums par tiesnešu un tiesu personāla attīstību. Pieaug vakanto tiesneša amata vietu skaits, un tuvāko gadu laikā izdienes pensijā var doties vairāk nekā 28 % no pašreizējiem tiesnešiem. Īpaši kritiska situācija cilvēkresursu nodrošinājumā ir attiecībā uz tiesnešiem ar specializāciju zemesgrāmatu lietās. Nepietiekami izmantoti un novērtēti ir tiesu darbinieki, kā rezultātā ir nepieļaujami augsta to mainība.

Secinājumi. No amata atbrīvoto tiesnešu skaits pārsniedz tiesneša amatā iecelto skaitu, līdz ar to tuvākajos gados var pietrūkt tiesnešu. Turklāt ne visi tiesneši pietiekami rūpējas par savu zināšanu un prasmju pilnveidi – katrs desmitais pēdējo četru gadu laikā mācības apmeklējis retāk nekā reizi gadā, lai gan pastāvīgi notiek izmaiņas tiesiskajā regulējumā. Tiesās ir augsta tiesas darbinieku mainība, īpaši tiesās Rīgā. Bez tiesneša palīga amata standarta paplašināšanas mazinās iespēja paaugstināt tiesneša palīga atalgojuma līmeni un esošo darbinieku motivāciju, kā arī piesaistīt jaunus kvalificētus darbiniekus.

⁵⁷ Lietderības revīzija.

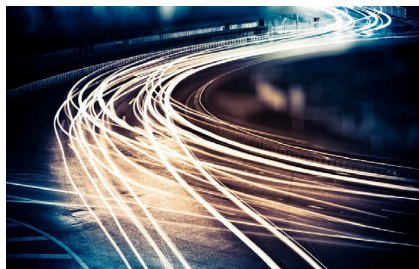
⁵⁸ Lietderības revīzija.

Ieteikumi. Revīzijā sniegti pieci ieteikumi, kuru ieviešanas rezultātā sagaidāma cilvēkresursu pārvaldības un attīstības pilnveidošana Latvijas tiesās, tostarp efektīvāka tiesnešu skaita plānošana, ilgtspējīga un efektīva nekustamo īpašumu tiesību reģistrācija, tiesnešu palīgu kompetences un atbildības palielināšanās un motivācijas pieaugums darbam tiesā, darbinieku mainības samazināšanās, kā arī tiesnešu lielāka iesaiste mācībās un to apmeklējuma pieaugums. [Grafiks ieteikumu ieviešanai.](#)

Ieviešanas termiņš: 2029. gada jūlijs.

Komunikācija: [Preses relīze](#) | [Infografika](#) | [Tieslietu ministrijas viedoklis](#)

[Vai valstī tiek plānveidīgi un koordinēti ieviestas intelektiskās transporta sistēmas \(ITS\)?⁵⁹](#)

Īsumā. Intelektiskās transporta sistēmas Latvijā neieviešot mērķtiecīgi, tiek radīta negatīva ietekme gan uz publisko, gan privāto sektoru un riskējam palikt Eiropas mobilitātes telpas “pelēkajā zonā”.

Arvien biežāk intelektiskās transporta sistēmas izmanto, lai mazinātu transporta sistēmu nelabvēlīgo ietekmi uz vidi. Ar intelektiskās transporta sistēmas risinājumiem var uzlabot transporta sistēmas, padarot tās efektīvākas un ilgtspējīgākas.

Tā kā nav stratēģijas, nav arī savlaicīgi izstrādāts daudzgadu intelektiskās transporta sistēmas ieviešanas plāns – vai un kādi būs nākamie nacionālā piekļuves punkta attīstības soļi un kā to finansēs. Sekmīgai nacionālā piekļuves punkta darbībai jāizstrādā normatīvais regulējums.

Lai risinātu problēmas intelektiskās transporta sistēmas jomā, jāmaina pašreizējais pārvaldības modelis. Turklāt nacionālais piekļuves punkts jāveido kā vienots kontaktpunkts visiem transporta un satiksmes nozares datiem un jāizvērtē tā integrācija Latvijas Atvērto datu portālā.

Secinājumi. Latvijas transporta nozares nacionālais piekļuves punkts, kur datus uzkrāt, apstrādāt un nodrošināt to pieejamību atkārtotai izmantošanai, ir izveidots. Taču ar to ir par maz, lai no tā būtu reāli ieguvumi transporta nozarei vai sabiedrībai kopumā. Tas, ka Satiksmes ministrija līdz šim nav plānveidīgi un koordinēti ieviesusi intelektiskās transporta sistēmas Latvijā, traucē gan publiskajam, gan privātajam sektoram izmantot šo sistēmu potenciālu.

Ieteikumi. Revīzijā sniegti seši ieteikumi, kurus ieviešot tālākā intelektiskās transporta sistēmas ieviešanas plānošana būs mērķtiecīga un koordinēta, sasniedzot intelektiskās transporta sistēmas izveides mērķus un aplēstos ieguvumus; nacionālais piekļuves punkts tiks attīstīts kā vienots, centrāls datu piekļuves punkts transporta jomā un nacionālā piekļuves punkta datu publikācijas tiks izmantotas efektīvāk, kā arī tiks apstiprināti nacionālā piekļuves punkta darbību reglamentējošie normatīvie akti.

[Grafiks ieteikumu ieviešanai.](#)

Ieviešanas termiņš: 2028. gada aprīlis.

Komunikācija: [Preses relīze](#) | [Infografika](#) | [Video](#)

⁵⁹ Lietderības revīzija.

☞ Vai Zemkopības ministrija pamatoti veido savu elektroautomobiļu uzlādes staciju tīklu?⁶⁰

Īsumā. Zemkopības ministrija, veicot 3,1 milj. *euro* valsts budžeta līdzekļu ieguldījumu sava elektroautomobiļu uzlādes staciju tīkla izveidē, nav rīkojusies atbilstoši saviem attīstības plāniem un jēgpilni.

Zemkopības ministrija izsludināja iepirkumu, nenosakot ne apkalpojamo elektroautomobiļu parku un tā dinamiku, ne nepieciešamo uzlādes punktu skaitu un atrašanās vietas. Uzlādes staciju tīkla plāna izstrāde bija viens no iepirkuma pasūtījumiem, bet uzlādes iekārtu tehniskie parametri bija jau noteikti iepirkuma nolikumā.

Zemkopības ministrijas elektroautomobiļu uzlādes staciju tīkls ir izveidots, ne tikai izvēloties neatbilstošu tehnisko risinājumu, bet arī izvēlētais risinājums nav īstenots tā, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu izlietojumu.

Aizbildinoties ar nepieciešamību izveidot elektroautomobiļu uzlādes staciju tīklu līdz 2022. gada beigām, Zemkopības ministrija iegādājās nevis iepirkumā piedāvātās un vispārīgās vienošanās dokumentācijā apstiprinātās uzlādes iekārtas, bet cita ražotāja un citas jaudas iekārtas. Ministrija jau 2022. gadā samaksāja apmēram 80 % no atvēlētajiem līdzekļiem, bet pirmās uzlādes stacijas ekspluatācijā tika nodotas tikai 2023. gada rudenī.

Secinājumi. Zemkopības ministrija, veicot 3,1 milj. *euro* ieguldījumu sava elektroautomobiļu uzlādes staciju tīkla izveidē, nav rīkojusies atbilstoši saviem attīstības plāniem un jēgpilni, turklāt tas neatbilst ministrijas autoparka esošajām un nākotnes vajadzībām. Uztādītās uzlādes iekārtas neatbilst attiecīgajās vietās pieejamajām tehniskajām iespējām. To pašu rezultātu varēja sasniegt, iekonomējot vismaz 2,7 milj. *euro* valsts budžeta līdzekļu. Turklāt iekārtas, kas netiek pilnvērtīgi izmantotas, iegādātas ar būtisku sadārdzinājumu.

Ieteikumi. Revīzijā sniegti trīs ieteikumi, kuru ieviešanas rezultātā tiks panākta efektīvāka Zemkopības ministrijas elektroautomobiļu uzlādes staciju tīkla izmantošana, kā arī ieviests izdevīgākais un konkurenci nekropļojošs uzlādes tīkla pārvaldības modelis un skaidra, ērta un pārskatāma norēķinu un uzskaites sistēma par tīkla izmantošanu un patērēto elektroenerģiju. ☞ [Grafiks ieteikumu ieviešanai.](#)

Ieviešanas termiņš: 2026. gada janvāris.

Komunikācija: ☞ [Preses relīze](#) | ☞ [Infografika](#) | ☞ [Zemkopības ministrijas viedoklis](#)

☞ Rail Baltica projekta situācijas izpēte

riigikontroll

VALSTYBES
KONTROLE
VALsts OF LATVIJAS

*Rail Baltica projekta
situācijas izpēte*

☞ Baltijas valstu augstāko
revīzijas iestāžu kopīgais
ziņojums

Baltijas valstīs kopā. Paredzamās *Rail Baltica* projekta īstenošanas izmaksas pieaugušas vairāk nekā četras reizes – no 5,8 mljrd. *euro* līdz 23,8 mljrd. *euro*. Lai pārvaldītu izmaksu pieaugumu un ievērotu stingri noteikto termiņu, ka dzelzceļam jāsāk darboties 2030. gadā, Baltijas valstu valdības gatavojas samazināt līdz 2030. gadam paveicamo darbu tvērumu un koncentrējas uz dzelzceļa pamatstrāses izbūvi. Projekta tvēruma plānotais samazinājums paredzamo budžeta deficītu līdz 2030. gadam samazinātu gandrīz uz pusi. Pat ar samazinātu tvērumu projekts vismaz par pieciem gadiem atpaliek no 2017. gadā noteiktā termiņa.

⁶⁰ Atbilstības revīzija "Vai Zemkopības ministrija, veicot savu elektroautomobiļu uzlādes staciju tīkla izveidi, ir rīkojusies tiesiski, atbilstoši saviem attīstības plāniem un jēgpilni?".

[↗ Rail Baltica Latvijas posma tvēruma izmaiņu pieņemšanas gaita](#)

Joprojām nav pieņemti vairāki būtiski lēmumi, kas nepieciešami, lai 2031. gadā jaunā dzelzceļa infrastruktūra sāktu darboties. Ja arī pirmā dzelzceļa būvniecības kārtā tiks pabeigta līdz 2030. gadam, pastāv risks, ka 2031. gadā nebūs vilcienu, kas brauc pa dzelzceļu.

Latvijā. Lēmumu pieņemšanā un projekta īstenošanas uzraudzībā Latvijā nepietiekami iesaistīts Ministru kabinets.

Sākotnēji, 2016. gadā, Ministru kabineta apstiprinātajā *Rail Baltica* projekta tvērumā nebija iekļautas reģionālās stacijas, un turpmāk to skaits ir mainījies. Rīgas Centrālās pasažieru stacijas mezgla tvērums būtiski mainījies projekta īstenošanas gaitā. Pamattases būvniecībai Latvijā aplēstās izmaksas pieaugušas septiņas reizes. Projektēšanas

darbi kavējas un pabeigti ir tikai 54 %. Tos pilnībā plānots pabeigt līdz 2027. gada beigām, kas rada risku pilnībā vai daļēji atmaksāt līdz šim piešķirto ES finansiālo atbalstu.

Kopsavilkums. Baltijas valstu kopīgajā ziņojumā norādīts, ka *Rail Baltica* projekta virzība ir apdraudēta, jo aprēķinātās izmaksas septiņu gadu laikā ir pieaugušas četrkārtīgi un var radīt 10–19 mljrd. *euro* budžeta deficītu, atkarībā no projekta tvēruma. Projekts vismaz par pieciem gadiem atpaliek no noteiktā termiņa. Savukārt Valsts kontroles atsevišķajā ziņojumā attiecībā uz Latviju norādīts, ka *Rail Baltica* tvērums Latvijā ir mainījies bez vienotas pieejas tā apstiprināšanā un lēmumi ir grūti izsekojami.

Komunikācija: Preses relīzes [↗ Latvija](#), [↗ Baltija](#) | Infografikas [↗ Latvija](#), [↗ Baltija](#) | [↗ Brīfings](#) | [↗ Prezentācija](#)

2.4. Revīzijās sniegto ieteikumu ieviešana⁶¹

Revīzijās sniegtie ieteikumi ir Valsts kontroles darba būtiskākā pievienotā vērtība. Arī augstāko revīzijas iestāžu (ARI) starptautiskajos standartos norādīts, ka sniegtajiem ieteikumiem ir jābūt tādiem, kuru ieviešana veicinās sabiedrības labklājību⁶². Tāpēc Valsts kontrolei ir svarīgi, lai sniegtie ieteikumi netiktu uztverti tikai kā veicamo darbību saraksts ar termiņiem un lai ieteikumu ieviešanas uzraudzības process nebūtu tikai formāla sarakste starp Valsts kontroli un revidējamo vienību⁶³. Katras ieteikumos ietvertās darbības mērķis ir rosināt vai nodrošināt konkrētas pārmaiņas un uzlabojumus. Sniedzot ieteikumu, tā ieviešanas rezultātā tiek sagaidīta pozitīva, taustāma vai konstatējama ietekme.

Revidējamās vienības veikušas darbības **94,7 %** ieteikumu ieviešanai, un no ieviestajiem ieteikumiem sākotnējā termiņā ieviesti vairāk nekā 51,5 % ieteikumu.

89 % (no tiem 32 % pilnībā piekrit un 57 % drīzāk piekrit) revidējamo vienību respondentu uzskata, ka Valsts kontroles sniegtie ieteikumi konstatēto trūkumu novēršanā radīs pozitīvu ietekmi uz revidējamās vienības darbības rezultātiem⁶⁴.

Katras ieteikumos ietvertās darbības mērķis ir rosināt vai nodrošināt konkrētas pārmaiņas un uzlabojumus, tādējādi veicinot sabiedrības labklājību. Tāpēc [Saeimai nosūtīta vēstule](#), kurā vērsta uzmanība uz revīzijās sniegtajiem un vēl neieviestajiem ieteikumiem vai citiem konstatējumiem un atziņām, kas varētu radīt pozitīvu ietekmi uz 2025. gada valsts budžetu.

Jauna pieeja ieteikumu pārvaldībā

Pārskata gadā [izstrādāta jauna ieteikumu pārvaldības pieeja](#), kas paredz kontrolēt sasniegto rezultātu, nevis procesu un darbības. Tās mērķis ir radīt pamatu uz rezultātu balstītai darba kultūrai – gan Valsts kontrolē iekšienē, gan revidējamās iestādēs, ieviešot Valsts kontroles ieteikumus nevis formāli, bet pēc būtības.

Līdzšinējā prakse:	Jaunā pieeja:
ieteikums ieviests = ir paveiktas darbības	ieteikums ieviests = ir paveiktas darbības (novērsts trūkums) + sasniegts rezultāts
ieteikumu atzīstot par ieviestu, Valsts kontrole apliecināja, ka revidējamā vienība ir veikusi darbības, lai nodrošinātu ieteikuma ieviešanu.	ieteikumu atzīstot par ieviestu un parādot sasniegto rezultātu, Valsts kontrole uzliek tam savu "ticamības zīmogu" kā apliecinājumu, ka darbībām seko rezultāts.

⁶¹ [Valsts kontroles darbības stratēģijas 2022.–2025. gadam](#) 1. darbības virziena "Veicināt lietderīgu rīcību ar publiskajiem līdzekļiem, sniedzot pēc iespējas lielākus ieguvumus sabiedrībai" ietvars.

⁶² ISSAI 12. Augstāko revīzijas iestāžu nozīme un sniegtais labums – iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanā.

⁶³ Iestāde, kurā veikta revīzija un kurai šajā revīzijā sniegti ieteikumi.

⁶⁴ Valsts kontroles 2024. gada trešajā ceturksnī veiktā Revidējamo vienību aptauja.

Atdeves rādītājs

Valsts kontroles revīzijās sniegto ieteikumu ieviešanas rezultātā panāktās ietekmes atdeves rādītājs par 2024. gadu – **1:4,75**.

Kopējie faktiskie Valsts kontroles izdevumi pēc naudas plūsmas 2024. gadā ir 7 809 995 *euro* salīdzinājumā ar aprēķināto ietekmi 2024. gadā 37 063 242 *euro*.

Panāktā kvantificējamā ietekme	Ietekme 2024. gadā, <i>euro</i>
Ieguvums iedzīvotājiem (vai sabiedrības grupai)	25 641 042
Lielākās ietekmes piemērs: ieviests vienots mājokļa pabalsta regulējums.	
Ieņēmumu palielinājums	5 864 390
Lielākās ietekmes piemērs: pārtraukta SIA "Rīgas meži" nepamatota iesaistīšanās komercdarbībā kokrūpniecības jomā.	
Izmaksu samazinājums	5 557 810
Lielākās ietekmes piemērs: novērsta nepamatoti palielinātu izdevumu veikšana Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta pasākumu īstenošanai.	

Piemēri no panāktās nekvantificējamās ietekmes, 2024. gadā ieviešot Valsts kontroles revīzijās sniegtos ieteikumus

Uzlabojas budžeta līdzekļu izlietojuma kontrole un pārvaldība

Zemkopības ministrija

Ietekme, kas saistīta ar līdzekļu izmaksu nodrošināšanu atbilstoši normatīvajam regulējumam.

Revīzija	Par Zemkopības ministrijas 2019. gada pārskata sagatavošanas pareizību
Ieteikums	Zemkopības ministrijai sniegts ieteikums ziņojumā par Solidaritātes fonda finansiālā pabalsta izlietojumu iekļaut pamatojumu, kas apliecinātu neatbilstības risku neesamību un meliorācijas sistēmu atjaunošanai izlietotā finansējuma atbilstību Eiropas Savienības Solidaritātes Fonda mērķim ⁶⁵ , Regulas ⁶⁶ nosacījumiem un Eiropas Komisijas īstenošanas lēmumam ⁶⁷ .
Rezultāts	Saņemts Eiropas Komisijas audita par 2017. gada plūdiem gala ziņojums ⁶⁸ . Ziņojumā sniegts atzinums, ka Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts ir ieguvis pamatotu pārliecību, ka Latvijas valsts deklarētie izdevumi 19 291 264 <i>euro</i> atbilst atbilstošajiem attiecināmības noteikumiem. Tādējādi visi deklarētie izdevumi 19 291 264 <i>euro</i> ir segti no Eiropas Savienības Solidaritātes Fonda un nav nepieciešams finansējums no Latvijas valsts budžeta neattiecināmo izdevumu segšanai.

⁶⁵ Eiropas Parlaments. "Solidaritātes fonds". <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/lv/sheet/97/solidaritates-fonds> (skatīts 2020. gada 18. februārī).

⁶⁶ Padomes 2002. gada 11. novembra Regula (EK) Nr. 2012/2002 ar ko izveido Eiropas Savienības Solidaritātes fondu.

⁶⁷ Eiropas Komisijas īstenošanas lēmums (2018. gada 19. decembris), ar ko no Eiropas Savienības Solidaritātes fonda piešķir finansiālu pabalstu avārijas un atjaunošanas operāciju finansēšanai pēc 2017. gada plūdiem Latvijā (CCI 2017LV16SPO001).

⁶⁸ Revīzija Nr. DAC514LV2195 (MAPAR Audit DAC514LV2195 CCI 2017LV16SPO001 Latvia Flooding 2017 - Audits on the EUSF - Final Report - Ares(2024)286444).

Aizsardzības ministrija

Valsts aizsardzības interesēs stiprināta valsts budžeta līdzekļu izlietojuma kontrole un noteikta Aizsardzības ministrijas kompetence ieguldījumu pārvaldīšanai valsts aizsardzības industrijā.

Revīzija	Par Aizsardzības ministrijas 2023. gada pārskata sagatavošanas pareizību
Ieteikums	Aizsardzības ministrijai sniegts ieteikums uzlabojumiem SIA "Valsts aizsardzības korporācija" finansēšanā no valsts budžeta līdzekļiem, paredzot valsts kapitālsabiedrībai piemērotos finanšu instrumentus. Papildus tam sniegts ieteikums pilnveidot aizsardzības un drošības industrijas politiku un izstrādāt tiesisko regulējumu, kas paredz aizsardzības interesēm atbilstošu un kontrolētu privātpersonu iesaisti valsts ārējās un iekšējās drošības funkciju izpildē.
Rezultāts	Pamatojoties uz Valsts kontroles priekšlikumiem uz trešo lasījumu likumprojektā "Aizsardzības industrijas likums", Aizsardzības ministrijai tika noteikta kompetence ieguldījumu pārvaldīšanai valsts aizsardzības industrijā, paredzot arī to, ka ieguldījumu pārvaldīšanu valsts aizsardzības industrijā un ar militāro preču ražošanas attīstību saistīto procesu koordinēšanu pilnībā vai daļēji var deleģēt valsts SIA "Valsts aizsardzības korporācija".

Pastiprināta valsts budžeta līdzekļu izlietojuma kontrole un iepirkumi īstenoti atbilstoši aizsardzības resora un nacionālās drošības interesēm.

Revīzija	Par Aizsardzības ministrijas 2023. gada pārskata sagatavošanas pareizību
Ieteikums	Aizsardzības ministrijai sniegts ieteikums uzlabot iekšējās kontroles vidi iepirkumu plānošanā un īstenošanā un iepirkumu regulējošo normatīvo aktu ievērošanā, veicot pārtikas iegādes Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām.
Rezultāts	Pilnveidots aizsardzības resora iepirkumu pārraudzības mehānisms, veicot uzlabojumus iekšējās kontroles sistēmā.

Pašvaldības

Ietekme, kas saistīta ar pašvaldību kapitālsabiedrību pārvaldības uzlabošanu.

Revīzija	Vai jaunizveidotās pašvaldības ir izvērtējušas līdzdalību kapitālsabiedrībās normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un atbilstoši labai praksei?
Ieteikums	Pašvaldībām sniegts ieteikums nodrošināt efektīvu kapitālsabiedrību pārvaldību, ieviest iekšējās kontroles procedūras lēmumu pamatotības par kapitālsabiedrību pamatkapitāla palielināšanu nodrošināšanai, nodrošināt pilnīgas un savlaicīgas aktuālās informācijas publiskošanu par tām piederošajām kapitālsabiedrībām atbilstoši normatīvā akta prasībām ⁶⁹ .
Rezultāts	Uzlabota pašvaldību kapitālsabiedrību pārvaldība, tajā skaitā kapitālsabiedrību saimnieciskās darbības izvērtēšanas, kapitālsabiedrību pamatkapitāla palielināšanas, peļņas sadales procesa kontrole, kā arī informācijas atklātības nodrošināšana par kapitālsabiedrību dibināšanas pamatotību un saimnieciskās darbības rezultātiem.

⁶⁹ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 36. un 58. pants.

Sakārtots regulējums, un tas tuvākajā laikā var radīt pozitīvas izmaiņas

Uzlabota pārvaldība

Iekšlietu ministrija

Sagaidāmā ietekme, kas saistīta ar vadošas institūcijas izveidi valsts civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas sistēmas stiprināšanai.

Revīzija	Vai valstī definētā rīcībpolitika civilās aizsardzības jomā var nodrošināt efektīvas civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas sistēmas izveidi atbilstoši Eiropas Savienības līmenī atzītai labajai praksei un pieņemtajiem tiesību aktiem?
Ieteikums	Ministru prezidentam sniegts priekšlikums izvērtēt iespējas izveidot augsta līmeņa institūciju dekoncentrētās un decentralizētās katastrofu pārvaldīšanas sistēmas koordinācijai, attīstības plānošanai un uzraudzībai.
Rezultāts	Valdībā ir pieņemts konceptuāls lēmums par Krīzes vadības centra izveidi. Tā darbību plānots sākt ar 2025. gada 1. janvāri. Krīzes vadības centrs būs Valsts kancelejas sastāvā, bet funkcionāli padots Ministru prezidentam.

Iekšlietu ministrija, Tieslietu ministrija

Sagaidāma ietekme, kas saistīta ar tiesu ekspertīžu institūta modernizāciju un darbības efektivitātes paaugstināšanu.

Revīzija	Tiesu ekspertīžu institūta reformas izvērtējums
Ieteikums	Tieslietu ministrijai sniegts ieteikums sadarbībā ar Iekšlietu ministriju sagatavot un iesniegt Ministru kabinetā priekšlikumus, lai aktualizētu Reformas pasākumu laika grafiku, paredzot visus reformas ietvaros veicamos pasākumus, to izpildītājus un termiņus gan attiecībā uz aktuāliem izpildē esošiem pasākumiem, gan attiecībā uz papildus veicamiem pasākumiem un uzdevumiem, kas nepieciešami reformas sekmīgai norisei.
Rezultāts	Būtiski sekmēta tiesu ekspertīžu institūta reformas gaita, kas divu resoru – iekšlietu un tieslietu – sliktas sadarbības dēļ bija apstājusies un draudēja nenotikt. Ministrijas ir vienojušās par abu tiesu ekspertīžu iestāžu – Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes un Tiesu ekspertīžu biroja – apvienošanu. Līdz ar to tiks sasniegts reformas sākotnējais mērķis – attīstīt tiesu ekspertīžu institūtu un kopēju ekspertīžu iestāžu infrastruktūru, samazināt ekspertīžu izpildes un lietu izmeklēšanas un iztiesāšanas termiņus un sekmēt sabiedrības uzticību tiesu ekspertīzēs iegūto pierādījumu objektivitātei.

Labāks un līdzvērtīgāks sociālais atbalsts

Labklājības ministrija

Ietekme, kas nodrošina iespēju saņemt līdzvērtīgu sociālo atbalstu.

Revīzija	Vai valstī īstenotā sociālās iekļaušanas politika sasniedz tai izvirzītos mērķus nabadzības mazināšanas jomā?
Ieteikums	Labklājības ministrijai sniegts ieteikums, pamatojoties uz tās veikto valsts un pašvaldību nodrošinātā sociālā atbalsta izvērtējumu, izvērtēt iespēju noteikt minimālo sociālā atbalsta grozu, kas pašvaldībām ir jānodrošina nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļautajām personām, tā veicinot, ka personas ar līdzvērtīgiem ienākumiem un materiālo stāvokli noteiktās dzīves situācijās var saņemt līdzvērtīgu sociālo atbalstu.
Rezultāts	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā ir definēts minimālais sociālā atbalsta grozs – pamata sociālās palīdzības pabalsti un sociālie pakalpojumi, kas visām pašvaldībām ir jānodrošina noteiktām iedzīvotāju grupām.

Ietekme, kas nodrošina vienotu uzskaiti.

Ieteikums	Labklājības ministrijai sadarbībā ar pašvaldībām sniegts ieteikums rast risinājumu, lai sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu administrēšanas lietojumprogrammā tiek uzskaitīti visi pašvaldību nodrošinātie sociālā atbalsta veidi.
Rezultāts	Panākts, ka no 2025. gada oktobra pašvaldības vienotā informācijas sistēmā uzskaitīs visus piešķirtos sociālās palīdzības pabalstus, sociālos pakalpojumus un pašvaldību brīvprātīgās iniciatīvas pabalstus, ko izmaksā sociālais dienests, tā nodrošinot, ka valstī ir pieejami dati par pašvaldību nodrošināto sociālo atbalstu, kas ir nepieciešami sociālās aizsardzības politikas plānošanai un uzraudzībai, it īpaši, kad tiek ieviesti jauni atbalsta veidi.

Uzlabojas dabas vide un infrastruktūra

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (no 01.07.2024. vides jomas pārņēmēja – Klimata un enerģētikas ministrija)

Ietekme, kas saistīta ar teritorijas sakārtošanu pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas.

Revīzija	Vai Latvijā tiek nodrošināta ilgtspējīga derīgo izrakteņu pārvaldība?
Ieteikums	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai sniegts ieteikums izvērtēt iespēju normatīvajos aktos noteikt kritērijus derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas identificēšanai.
Rezultāts	Normatīvo aktu grozījumu rezultātā ir sekmēta derīgo izrakteņu ieguves vietu sakārtošana pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas. Derīgo izrakteņu ieguves vietu sakārtošana pēc ieguves pabeigšanas ir ļoti svarīga, jo tā palīdz novērst vides degradāciju un atjaunot dabisko ainavu, nodrošina teritorijas sakārtošanu turpmākai saimnieciskās darbības veikšanai, palīdz novērst potenciālos draudus cilvēku veselībai un drošībai.

Pašvaldības

Ietekme, kas saistīta ar priekšnosacījumu izveidi ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanai.

Revīzija	Vai Latvijā ir izveidoti priekšnosacījumi ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanai?
Ieteikums	Pašvaldībām ⁷⁰ sniegts ieteikums pilnveidot attīstības plānošanas dokumentos noteikto attīstības prioritāšu, mērķu un rīcības virzienu sasaisti ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem, to apakšmērķiem un rezultatīvajiem rādītājiem, kā arī budžeta sagatavošanas procesu, nodrošinot gan finansējuma sadali atbilstoši noteiktajām prioritātēm, gan kontroli pār nepieciešamā finansējuma pieejamību prioritāro mērķu īstenošanai.
Rezultāts	Pašvaldības izpildījušas priekšnoteikumus sekmīgam darbam ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem, tajā skaitā pašvaldības nodrošinājušas to izvirzīto prioritāšu tiešu sasaisti ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem, kā arī veicinājušas ilgtspējīgas attīstības mērķu pārņemšanu pašvaldību budžeta sistēmās.

Ietekme, kas saistīta ar pašvaldību tiltu drošības pārvaldības uzlabošanu.

Revīzija	Vai pašvaldību tilti un pārvadi ir droši?
Ieteikums	Satiksmes ministrijai un izlasē iekļautajām pašvaldībām ⁷¹ kopumā sniegti 44 ieteikumi paaugstināt valsts līdzfinansējuma un pārraudzības efektivitāti, tiltu pārvaldīšanas procesu pašvaldībās tuvinātu labajai praksei un normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, uzlabojot galveno inspekciju atzinumu izmantojamību lēmumu pieņemšanā un veiktu tiltu uzturēšanu atbilstoši pašvaldības noteiktajām prioritātēm.
Rezultāts	Satiksmes ministrija ir veikusi izmaiņas normatīvajos aktos, kā rezultātā visiem tiltiem ik pēc pieciem gadiem ir jāveic galvenās inspekcijas; noteikusi kritērijus, kas ļauj pašvaldībām pieteikties līdzfinansējumam tiltu būvniecībai laicīgāk; palielinājusi tiltu, tostarp satiksmes pārvadu, laukuma mērķdotācijas sadalījuma koeficientu. Līdz ar to pašvaldībām, kuru īpašumā ir liels tiltu skaits, tiek novirzīta lielāka mērķdotācijas finansējuma proporcija. Pašvaldības ir pilnveidojušas tiltu pārvaldīšanas procesu, nodrošinājušas, ka galveno inspekciju atzinumos ir vajadzīgā informācija lēmumu pieņemšanai, noteikušas kritērijus, kuriem tiltiem un bojājumiem jāpiešķir budžeta finansējums un kāda informācija jā sagatavo, lai finansējumu pieprasītu, u. c.

⁷⁰ Bauskas, Jēkabpils, Ogres un Valmieras novada, Liepājas, Ventspils, Rīgas, Daugavpils valstspilsētas pašvaldības.

⁷¹ 11 pašvaldības – Rīgas, Jelgavas, Rēzeknes, Daugavpils, Ventspils pilsēta un Smiltenes, Madonas, Nīcas, Rucavas, Limbažu, Daugavpils novads (atbilstoši administratīvi teritoriālajam iedalījumam 2020. gadā).

Informēšana par ieteikumu ieviešanas progresu

Ieteikumu platforma

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Valsts kontroles tīmekļvietnē izveidota sadaļa, kur var iepazīties ar ieteikumiem no revīzijām, kurās vēl atlicis kaut viens neieviests ieteikums.

Ziņošana Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisijai

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

Dalība sēdēs par ieteikumu ieviešanas progresu.

Prezentācijas par Valsts kontroles sniegto ieteikumu ieviešanu resoros un par atsevišķām revīzijām:

[Ieteikumu ieviešana personāla resursu pārvaldībā pašvaldībās](#)

[Revīzijas “Vai Finanšu ministrija un VAS “Valsts nekustamie īpašumi” plāno un īsteno mērķtiecīgu un efektīvu valsts nekustamo īpašumu pārvaldīšanu” ieteikumu ieviešana](#)

[Ieteikumu ieviešana pēc revīzijas par Valsts pārvaldes reformu plāna īstenošanu](#)

[Valsts kontroles sniegto ieteikumu ieviešana Satiksmes ministrijas resorā](#)

[Prezentācija “Uz rezultātu vērsta Valsts kontroles ieteikumu pārvaldība Latvijas attīstībai”.](#)

Nosūtītas vairāk nekā 55 vēstules par ieteikumu ieviešanas progresu revidējamās vienībās.

#PēcRevīzijas

Par revīziju ieteikumu ieviešanas progresu vietnē [X](#) un [Facebook](#) aktivizētā mirklībirka.

2.5. Revīzijās konstatēto tiesību normu pārkāpumu izskatīšana⁷²

Valsts kontrolei ir pilnvaras pārbaudīt, kā tiek izlietoti publiskie līdzekļi, kā arī sniegt ieteikumus, lai uzlabotu to pārvaldību. Valsts kontrolei nav tiesību sodīt, bet atbilstoši Valsts kontroles likumam par revīzijās konstatētajiem pārkāpumiem jāziņo atbildīgajām iestādēm un jāseko līdzi to izskatīšanai.

Nelikumīgas rīcības rezultātā nodarīto zaudējumu atlīdzināšana⁷³

Pārskata gadā uzsākts zaudējumu atlīdzināšanas process par vienā revīzijā konstatēto. Turpinājās lietvedība saistībā ar sešās revīzijās konstatēto par nodarītajiem zaudējumiem. Zaudējumu atlīdzināšanas procesi turpinājās, piemēram, par pārkāpumiem atlīdzības izmaksā un pārkāpumiem saistībā ar sadārdzinātu pakalpojumu iegādi. Papildus vienai revidējamai vienībai nosūtīti divi informācijas pieprasījumi par rīcību zaudējumu atgūšanai.

Kopumā atgūti/atlīdzināti **32 498 euro**, tajā skaitā **3119 euro** bez zaudējumu atlīdzināšanas procesa uzsākšanas.

Lietas par noziedzīgiem nodarījumiem⁷⁴

Valsts policijai un Ģenerālprokuratūrai nosūtīti astoņi ziņojumi par iespējamiem noziedzīgiem nodarījumiem, piemēram, par iespējamu nelikumīgu rīcību ar pašvaldībai piederošo īpašumu, ar valsts budžeta līdzekļiem, kā arī medikamentu izrakstīšanas pamatotību. Saistībā ar minētajiem ziņojumiem turpinājās četras resoriskās pārbaudes, uzsākti un turpinās divi kriminālprocesi, bet divos gadījumos ziņojumi pievienoti jau esošiem kriminālprocešiem. 14 gadījumos sniegti skaidrojumi procesu virzītājiem, t. i., prokuratūrai, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam un Valsts policijai.

Sagatavotas un nosūtītas divas sūdzības par procesa virzītāju lēmumiem par kriminālprocesa izbeigšanu. Turpinājās 42 kriminālprocesi (t. sk. 15 iztiesāšanas stadijā), kas pēc revīzijām uzsākti iepriekšējos gados. Iztiesāšanai nodots viens kriminālprocess saistībā ar atlaišanas pabalstiem, kas izmaksāti, neievērojot likumā noteiktos gadījumus, kad izmaksājams atlaišanas pabalsts.

Stājies spēkā **viens notiesājošs spriedums**, ar kuru amatpersona par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu saistībā ar piemaksu izmaksu sodīta ar 200 stundām sabiedriskā darba.

Lietās par administratīvajiem pārkāpumiem⁷⁵

Kompetentās iestādes informētas par iespējamiem administratīvajiem pārkāpumiem kopumā 10 gadījumos, piemēram, saistībā ar Publisko iepirkumu likuma pārkāpumiem, amatpersonas atrašanos interešu konflikta situācijā, rīcību ar budžeta līdzekļiem, neievērojot noteikto kārtību. Turpinājās trīs gadījumos uzsāktie administratīvā pārkāpuma procesi.

Administratīvie sodi piemēroti **10 personām** (no tām vienai personai astoņi administratīvie sodi).

Disciplinārlietas⁷⁶

Revidējamām vienībām nosūtīti trīs pārkāpumu saraksti trīs revīzijās. Saņemtas un izvērtētas revidējamās vienības atbildes saistībā ar vienu 2023. gadā un vienu 2024. gadā nosūtītu pārkāpumu sarakstu. Nosūtītas divas vēstules saistībā ar iespējamu disciplinārbildības izvērtēšanu.

Divām personām piemērots disciplinārsods, divos gadījumos iestājies noilgums, viena persona izbeigusi darba tiesiskās attiecības.

⁷² Valsts kontroles darbības stratēģijas 2022.–2025. gadam 2. darbības virziena "Stiprināt sabiedrības uzticību publiskajam sektoram, sniedzot ieguldījumu valstiskā godaprāta nodrošināšanā" ietvars.

⁷³ 2025. gada 28. februāra dati.

⁷⁴ 2025. gada 28. februāra dati.

⁷⁵ 2025. gada 28. februāra dati.

⁷⁶ 2025. gada 28. februāra dati.

2.6. Sabiedrības informēšana⁷⁷

Valsts kontrolē ir izstrādāta komunikācijas stratēģija, kuras mērķis ir sniegt iekšējās un ārējās komunikācijas atbalstu Valsts kontroles darbības stratēģijas 2022.–2025. gadam īstenošanā.

Komunikācijas prioritātes – revīziju ziņojumi, ieteikumu ieviešana, mediju un diskusiju pasākumi, Valsts kontroles atpazīstamība, starptautiskās sadarbības aktivitātes, vadības viedokļi, darba devēja tēls un #ValstsKontrolesKomanda.

Piedaloties Baltijas vērienīgākajā komunikācijas nozares konkursā “Mi:t&Links. Baltic Communication Awards 2024” ar kampaņu “Onkoloģija – prioritāte bez rezultāta” kategorijā “No Budget”, iegūta bronzas godalga.

Pārskatā gadā veikts Valsts kontroles sociālo mediju audits. Rezultātā saņemti ieteikumi par ierakstu garumu, biežumu, vizualizāciju un valodas vienkāršību.

Komunikācija skaitļos

	100 % komunikācija par visām uzsāktajām un pabeigtajām revīzijām
	> 70 preses relīzes
	79 lielās intervijas ar Valsts kontroles padomes locekļiem (no tām 36 televīzijā, 37 radio un sešas presē)
	Divi preses brīfingi ⁷⁸ un Reģionālo mediju diena septembrī
	Seši viedokļraksti ⁷⁹ un četri video ⁸⁰ par revīziju rezultātiem
	Ekspertu diskusijas un pasākumi Valsts kontrolē ⁸¹
	Astoņi raksti ⁸² ārvalstu starptautiskajiem revīzijas žurnāliem un viedokļraksts
	Vidēji divi sociālo tīklu ieraksti katru dienu sociālajās vietnēs Facebook, X, LinkedIn, Instagram un Bluesky, kā arī dalība raidījumos un individuālās tikšanās ar mediju pārstāvjiem
	> viens miljons skatījumu Valsts kontroles sociālo mediju kontiem

⁷⁷ Valsts kontroles darbības stratēģijas 2022.–2025. gadam 3. darbības virziena “Palielināt Valsts kontroles darba ietekmi sabiedrības labā” ietvars.

⁷⁸ Ministru prezidenta speciālie lidojumi; Rail Baltica situācijas izpētes rezultāti.

⁷⁹ Valsts kapitālsabiedrību pārvaldība – ieteikumi uzlabojumiem pēc revīzijām transporta un sakaru nozarē; Lietderības revīzija par administratīvo naudas sodu izpildi; Paliatīvās aprūpes pacientu tiesību jomā vēl daudz darāmā; Paliatīvā aprūpe Latvijā – ir vai nav?;

⁸⁰ Tuvākajos gados var pietrūkt tiesnešu; Vaivaru Tehnisko palīgīdzekļu centrā vajadzīga liela talka.

⁸¹ Pašvaldību rīcība ar meža resursiem; Kā veicas administratīvo naudas sodu izpildē?; Intelektiskās transporta sistēmas; Paliatīvā aprūpe Latvijā – ir vai nav?.

⁸² KM kapitālsabiedrību pakalpojumu pieejamības un administratīvās efektivitātes uzlabošanas iespējas; Kā stiprināt pedagoga motivāciju darbam profesijā?; Kā uzlabot tehnisko palīgīdzekļu piešķiršanas procesu un padarīt to saņēmējam draudzīgāku?; Valsts kontroles revidentu un iekšējo auditoru forums 2024; Nevalstisko organizāciju diena Valsts kontrolē.

⁸³ INTOSAI žurnāla speciālvēstule par Valsts kontroles praksi un pilnvarām zaudējumu piedziņā; EUROSAT Katastrofu darba grupai par civilo aizsardzību un revīzijas galvenajiem secinājumiem; EUROSAT Inovāciju žurnālam par Valsts kontroles praksi un pilnvarām zaudējumu piedziņā; INTOSAI žurnālam par ieteikumiem; EUROSAT Pašvaldību revīziju darba grupas ikgadējam informatīvajam izdevumam par revīzijām pašvaldībās un inovācijām revīziju darbā (divi raksti); EUROSAT Magazine ikgadējam žurnālam par EUROSAT Pašvaldību darba grupas semināru un sanāksmi Gruzijā; EUROSAT Magazine ikgadējam žurnālam par Valsts kontroles EUROSAT valdes portfeļa aktivitātēm; Accounting and Business tīmekļvietnei par dalību INTOSAI IDI jauno līderu programmā.

Valsts kontroles sagatavotās TOP ziņas⁸³ sociālajos medijos

	- Speciālo lidojumu izmantošana Ministru prezidenta komandējumos - Vai Zemkopības ministrija pamatoti veido savu elektroautomobiļu uzlādes staciju tīklu? - Rail Baltica projekta situācijas izpēte
	- Vai sagatavojam nepieciešamos pedagogus un rūpējamies par to noturību profesijā? - Paliatīvā aprūpe Latvijā – ir vai nav? - Dodam pieci, lai cerība dziedē!
	“Bronza” Baltijas mēroga konkursā <i>“Mit&Links. Baltic Communication Awards”</i> kategorijā <i>“NO BUDGET”</i> - Iekšlietu nozares publisko iepirkumu sistēmas efektivitāte un to ietekmējošā valsts publisko iepirkumu politika - Baltijas valstu augstāko revīzijas iestāžu forums

Sadarbība ar iedzīvotājiem un sabiedriski aktīvajām organizācijām

Revīziju darbā svarīgi ir ievērot neatkarību, tāpēc būtiski ir panākt līdzsvaru starp Valsts kontroles neatkarību un sabiedrības pārstāvju iesaisti revīziju darba procesā. Plānojot revīziju darbu, viens no kritērijiem ir iedzīvotāju vēstules un trauksmes cēlēju ziņojumi. Savukārt pašā revīzijas procesā īstenota sadarbība ar tām nevalstiskajām organizācijām, kuras sniegušas vai var sniegt atbalstu Valsts kontrolei revīziju darbā.

Pārskata gadā lietderības un atbilstības revīziju darbā astoņās pabeigtajās lietderības revīzijās tika iesaistītas 27 sabiedriski aktīvās organizācijas. Pirmo reizi Valsts kontrolē organizēta [“Nevalstisko organizāciju diena”](#). Revīzijas darbā tika iesaistīti arī iedzīvotāji, organizējot tiem aptaujas.

Revīziju darbā balstītas mācības un pieredzes apmaiņa

Viens no Valsts kontroles darbības virzieniem ir palielināt Valsts kontroles darba ietekmi sabiedrības labā. Tāpēc nozīmīgi Valsts kontroles cilvēkresursi ieguldīti publiskā sektora un partnerorganizāciju izglītošanai, nodrošinot revīzijās gūto zināšanu pārnesi un veidojot Valsts kontroles darba ietekmi.

Atbilstoši saņemtajiem uzaicinājumiem Valsts kontrole nodrošinājusi dalību diskusijās, semināros un mācībās, kurās skartas revīziju darbā aptvertās tēmas.

⁸³ Ierakstu popularitāte vērtēta pēc tā, cik reizes konkrētais ieraksts pilnībā vai daļēji parādījies sociālo mediju lietotāja laika joslā. Vienlaikus vērtējumā nav iekļauti darba sludinājumi un citu (lielākoties mediju) radītais saturs, kas pārpublicēts Valsts kontroles kontos.

Būtiskāko pasākumu kalendārs

Janvāris	↗ Lekcija Latvijas Universitātes maģistra studiju programmas “Sabiedrības vadība” studentiem par Valsts kontroli, revīzijām un revidenta profesiju. ↗ Dalība Cilvēkkapitāla attīstības padomes sēdē saistībā ar secinājumiem un ieteikumiem revīzijā ↗ “Vai pieaugušo izglītība sasniedz tai izvirzītos mērķus un atbilst darba tirgus vajadzībām?”. Latvijas Pašvaldību mācību centra organizētā ↗ seminārā pārrunāti revīzijas ↗ “Vai pašvaldību veiktās darbības nodrošina iedzīvotāju līdzdalību un informētību?” rezultāti.
Februāris	↗ Dalība Rīgas namu pārvaldnieka paneldiskusijā “Ilgtspējīgu mājokļu attīstības izaicinājums” par revīzijā ↗ “Vai tiek izpildīti priekšnoteikumi pašvaldību pārvaldīšanā un kontrolē esošu ekspluatācijā pieņemtu ēku atbilstībai drošuma prasībām” secināto.
Marts	↗ Dalība Slimību profilakses un kontroles centra organizētajā Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla sanāsmē par revīzijas ↗ “Vai pašvaldības veicina iedzīvotāju fizisko aktivitāti?” rezultātiem.
Aprīlis	Seminārā Balvos pašvaldību finanšu plānošanas speciālistiem ↗ prezentētas Valsts kontroles aktualitātes finanšu, atbilstības un lietderības revīzijās pašvaldībās.
Maijs	↗ Dalība diskusijā “Onkoloģiskā aprūpe – nacionālā prioritāte” par revīzijā ↗ “Vai Veselības ministrijas pasākumi nodrošina agrīnu onkoloģisko slimību atklāšanu un nepieciešamo zāļu kompensāciju” secināto.
Jūnijs	↗ Dalība Latvijas Pašvaldību savienības rīkotajā diskusijā par revīzijas ↗ “Pašvaldību rīcība ar meža resursiem” rezultātiem.
Jūlijs	↗ Dalība sarunu festivālā “Lampa”, organizējot diskusiju “Kā motivēt 300 tūkstošus pieaugušo mācīties, lai viņi “neizkrīt” no darba tirgus?” un piedaloties sarunā “Vienlīdzības princips vispārējā izglītībā” un diskusijā “Vēlmes, vajadzības, pieprasījums, spēja inovēt un eksperimentēt. Publiskā pārvalde šodien un rīt”. ↗ Dalība Publisko tiesību institūta rīkotajā 9. vasaras skolā, akcentējot pašvaldības lēmumu lietderības apsvērumu vērtēšanas metodiku Valsts kontroles lietderības revīzijās.
Augusts	↗ Dalība Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras Kurzemes Biznesa kluba pasākumā, kas tika veltīts mazo ostu attīstības tēmai un sadarbības veidošanai starp uzņēmējiem, valsts un pašvaldību iestāžu pārstāvjiem un vietējām kopienām. Sniegta informācija par aktuālās ostu revīzijas rezultātiem.
Septembris	↗ Dalība Ekodoma diskusijā “Kopā par ilgtspējīgu Latviju: iedzīvotāju, uzņēmēju un valsts sadarbība” par revīzijā ↗ “Vai Latvijā ir izveidoti priekšnosacījumi ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanai?” secināto.
Oktobris	↗ Dalība Valsts prezidenta rīkotajā Valsts konkurētspējas foruma paneldiskusijā “Rīcībspēja valsts pārvaldē un OECD rekomendāciju ieviešana: Cik efektīva ir Latvijas valsts pārvalde?” saistībā ar revīzijās secināto par valsts pārvaldes efektivitāti.

Pārskata gadā nodrošināti izglītojošie un informatīvie pasākumi. 2025. gada aprīlī dalība tradicionālajā [Ēnu dienā](#), Valsts kontrolē uzņemot skolēnus no Saldus, Olaines un Rīgas skolām. Savukārt visu gadu turpināta dalība nodibinājuma “Iespējamā misija” skolu programmā “Dzīvei gatavs”. Organizēta Valsts kontroles ekspertu viesošana 15 skolās visā Latvijā, satiekot vairāk nekā 370 bērnus un jauniešus. Rudenī spēle “Vai Tu zini, kas ir valsts nauda?” kļuva pieejama arī digitālā formātā [dziveigatavs.lv](#) platformā. Tas nozīmē, ka skolotājs pēc pieprasījuma saņem spēles materiālus, lai to varētu spēlēt klasē sev ērtā laikā. Spēles materiāls nosūtīts astoņām skolām.

Valsts kontroliera tikšanās ar valsts augstākajām amatpersonām

2024. gada jūnijā valsts kontroliera [tikšanās](#) ar Valsts prezidentu Edgaru Rinkēviču, lai iepazīstinātu ar Latvijas, Igaunijas un Lietuvas augstāko revīzijas iestāžu kopīgi sagatavoto izpēti ziņojumu saistībā ar projekta *Rail Baltica* ieviešanu, tostarp tika pārrunāti līdzšinējie projekta *Rail Baltica* īstenošanas, finansēšanas un starpvalstu sadarbības jautājumi.

2024. gada novembrī tikšanās ar Valsts prezidentu Edgaru Rinkēviču par darba samaksas jautājumiem konstitucionālajās institūcijās.

Valsts kontroliera tikšanās ar Ministru prezidenti Eviku Siliņu 2024. gada februārī par aktualitātēm revīziju darbā.

Sadarbība ar Saeimu

Valsts kontroles ciešs sadarbības partneris ir Saeima, tajā skaitā Publisko izdevumu un revīzijas komisija.

Pārskata periodā dalība 69 [Saeimas komisijas sēdēs](#), sniedzot 30 prezentācijas, tajā skaitā 38 Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisijas sēdēs, kurās 17 jautājumi skatīti par revīziju rezultātiem, astoņi jautājumi skatīti par ieteikumiem un 16 citi būtiski jautājumi.

2024. gada maijā valsts kontroliera Edgara Korčagina tikšanās ar jaunievlēto Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisijas priekšsēdētāju Gati Liepiņu par aktuāliem jautājumiem, Valsts kontroles revīziju darba prioritātēm un turpmāko sadarbību.

Edgars Korčagins, pirmo reizi esot valsts kontroliera amatā, 2024. gada maijā [uzrunāja Saeimu](#). Uzrunā sniegts ieskats Valsts kontroles paveiktajā un nākotnes prioritātēs.

“Vēlos vērst Saeimas deputātu uzmanību uz tādiem izaicinājumiem, kuru pārvarēšanai būtu jāvelta īpašas pūles. Izaicinājumiem, kurus nevar pārvarēt, grozot normatīvos aktus, pieņemot jaunu likumu vai ieviešot jaunas procedūras, jo tie ir balstīti attieksmē, motivācijā un vērtībās, ar kādām ik dienas ķeramies pie saviem pienākumiem. Tie prasa kritiski paraudzīties uz savu darbu un drosmi mainīties, lai vairotu sabiedrības uzticību publiskajam sektoram, padarītu mūsu valsts attīstību mērķtiecīgāku un straujāku un ievērojami uzlabotu atdevi, kādu sabiedrība gūst no publiskā sektora darba,” skaidro valsts kontrolieris Edgars Korčagins.

Valsts kontroles Sabiedriskā padome

Valsts kontroles Sabiedriskā padome ir Valsts kontroles padomes izveidota konsultatīva struktūra ar mērķi veicināt sabiedrības iesaistīšanos revīziju darbā, informēšanā par revīziju rezultātiem un rezultātu skaidrošanā sabiedrībai.

2024. gada aprīlī veiktas izmaiņas Valsts kontroles Sabiedriskās padomes [sastāvā](#).

2024. gada janvārī notika Valsts kontroles Sabiedriskās padomes sēde, kurā pārrunāts Valsts kontroles paveiktais 2023. gadā un 2024. gada lietderības, atbilstības revīzijas.

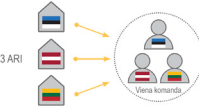
2024. gada oktobrī Valsts kontroles Sabiedriskās padomes [sēdē](#) prezentēta jaunā Valsts kontroles ieteikumu pārvaldības procesa attīstība, risku izvērtēšana, revīziju tēmu noteikšana Valsts kontrolē un revīziju tēmas 2025. gadam.

2.7. Starptautiskās aktivitātes⁸⁴

Valsts kontrole turpina būt nozīmīgs starptautiskās audita sabiedrības dalībnieks un atbalsta sniedzējs publiskā sektora revīziju jomā, kā arī veicina Latvijas atpazīstamību starptautiskā līmenī, pārstāvot Latviju ARI starptautisko organizāciju vadības struktūrās un darba grupās.

Par Valsts kontroles starptautiskās sadarbības aktivitātēm 2024. gada martā [☞](#) sniegta informatīva prezentācija Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisijas sēdē.

Starptautiskās sadarbības ietvars

	Starptautiskā Augstāko revīzijas iestāžu organizācija (INTOSAI) Dalība kopš 1994. gada. Novērotāja statuss Profesionālo standartu komitejas Finanšu revīzijas un grāmatvedības apakškomitejā ☞ (FAAS) un Lietderības revīziju apakškomitejā ☞ (PAS). Grupas locekle ☞ Vides revīziju darba grupā, darba grupā par pilsoniskās sabiedrības iesaisti, darba grupā par politiku un programmu novērtēšanu.
	Eiropas Augstāko revīzijas iestāžu organizācija (EUROSAI) Dalība kopš 1995. gada. EUROSAI valdes locekle līdz 2024. gada maijam. Atbildība par portfeli "EUROSAI sadarbība ar ārējām organizācijām". ☞ Pašvaldību revīziju darba grupas vadīšana no 2024. līdz 2027. gadam. Trīs darba grupu locekle: (1) ☞ Vides revīziju darba grupa; (2) ☞ Informācijas tehnoloģiju darba grupa; (3) ☞ Katastrofu seku likvidēšanas revīziju darba grupa. Darbošanās ☞ Ētikas tīklā un darba grupā Ukrainas ARI atbalstam.
	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Audita komiteja No 2022. līdz 2024. gada beigām pilnvaras darbam OECD ☞ Audita komitejā.
	NATO Daudznacionālā divīzijas štāba gada pārskata revīzija No 2024. līdz 2026. gadam atbildība par ☞ NATO Daudznacionālā divīzijas štāba gada pārskatu revīziju veikšanu.
	Eiropas Savienības dalībvalstu augstāko revīzijas iestāžu un Eiropas Revīzijas palātas apvienība jeb ☞ Kontaktkomiteja Piecu darba grupu locekle: (1) ☞ Pievienotās vērtības nodokļa darba grupa; (2) Darba grupa ☞ pārkāpumu un krāpšanas novēršanai; (3) Darba grupa par ☞ "NextGenerationEU" un Eiropas Atveseļošanas fonda revīzijas jautājumiem; (4) ☞ Fiskālās politikas revīzijas tīkls; (5) Enerģētikas revīziju tīkls.
	Rail Baltica projekta darba grupa ☞ Darba grupa ir izveidota 2016. gadā, noslēdzot saprašanās memorandu starp trīs Baltijas valstu ARI.

Sadarbības mehānismi ar citām ARI

15 sadarbības līgumi ar augstākajām revīzijas iestādēm un starptautisko organizāciju [☞](#) INTOSAI Attīstības iniciatīva.

Aktīva sadarbība arī ar citām ARI gan revīzijas metodoloģijas jomā, gan apgūstot mācību programmas, gan arī piedaloties darba semināros par aktuālām publiskā sektora revīziju tēmām.

⁸⁴ [☞](#) Valsts kontroles darbības stratēģijas 2022.–2025. gadam 3. darbības virziena "Palielināt Valsts kontroles darba ietekmi sabiedrības labā" un 4. darbības virziena "Nodrošināt efektīvu Valsts kontroles darbību un veicināt darbinieku profesionālo izaugsmi un motivāciju jaunu iespēju un izaicinājumu apstākļos" ietvars.

Būtiskāko notikumu kalendārs

Janvāris	↗ Dalīšanās pieredzē <i>EUROSAI</i> Noturības un gatavības projekta grupas sanāksmē par civilās aizsardzības sistēmas plānošanu un gatavību.
Februāris	Latvijas un Itālijas valstu kontrolieri ↗ pārrunā turpmāko sadarbību. Ar Eiropas Padomes Vietējo un reģionālo pašvaldību kongresa pārstāvjiem ↗ pārrunāti jautājumi par revīziju ietekmi attiecībā uz pašvaldību darbību un iedzīvotāju labklājību.
Marts	<i>INTOSAI</i> Sabiedrības iesaistes darba grupā ↗ dalīšanās pieredzē par Valsts kontroles sadarbību ar pilsonisko sabiedrību.
Aprīlis	↗ Dalība <i>EUROSAI</i> un Lielbritānijas ARI iniciētajā darba grupas sanāksmē atbalsta koordinēšanai Ukrainas ARI. Rīgā ↗ organizēta <i>EUROSAI</i> valdes tehniskā sanāksme.
Maijs	<i>EUROSAI</i> Pašvaldību revīziju darba grupas ↗ vadības pilnvaru pārņemšana no Lietuvas ARI nākamo trīs gadu periodā. ↗ Dalība 12. <i>EUROSAI</i> kongresā, kur kopā ar vairāk nekā 40 Eiropas ARI vadītājiem diskutēts par nākotnes revīziju un revidentu, ņemot vērā mākslīgā intelekta rīku straujo attīstību.
Jūnijs	↗ Dalīšanās pieredzē <i>EUROSAI</i> Jauno revidentu konferencē "YES" par mākslīgā intelekta izmantošanu revīziju darbā.
Augusts	↗ Atbalsta sniegšana Ukrainas ARI par revidentu darbu finanšu revīzijās un saimnieciskā gada pārskata sagatavošanā.
Septembris	Baltijas ARI forumā ↗ dalīšanās pieredzē par risku pārvaldību revīziju plānošanā un sadarbību ar Saeimu, nevalstiskajām organizācijām.
Oktobris	↗ Dalīšanās pieredzē Kontaktkomitejas sanāksmē, prezentējot revīziju rezultātus – par patvēruma politiku, imigrācijas kontroli un robežu infrastruktūru Latvijā. Valsts kontroles vadībā ↗ aizvadīta ikgadējā <i>EUROSAI</i> Pašvaldību revīziju darba grupas sanāksme un seminārs Tbilisi, Gruzijā, kas veltīts revīzijām par pašvaldību infrastruktūras projektiem.
Novembris	↗ Dalība <i>EUROSAI</i> 63. valdes sēdē, kur pārrunāta institūcijas stratēģiskā plāna 2024.–2027. gadam ieviešana, kā arī finanšu un komunikācijas jautājumi.
Decembris	↗ Dalība Moldovas ARI organizētajā pasākumā, pārrunājot atbalsta sniegšanu Moldovas ARI un attīstības sadarbības projekta aktivitāšu stiprināšanu.

2.8. Starptautiskie projekti⁸⁵

Atbalsts Eiropas Savienības Austrumu partnerības⁸⁶ valstu un Uzbekistānas ARI

Projekta nosaukums: “ES Austrumu partnerības un Uzbekistānas augstāko revīzijas iestāžu kapacitātes celšana starptautisko augstāko revīzijas iestāžu standartu (*ISSAI*) integrācijas procesā”. Atbalsts sniegts Moldovas, Ukrainas, Gruzijas un Uzbekistānas ARI.

Projekta finansējums un tā avots: Latvijas Republikas valsts budžets, atbilstoši ikgadējam Attīstības sadarbības politikas plānam – 34 000 euro, no tiem izlietoti 24 482 euro.

Īstenotās aktivitātes pārskata gadā: (1) Uzbekistānas ARI sniegts ieskats finanšu un atbilstības revīziju principos, izmantojot praktiskus piemērus no Valsts kontroles revīziju darba; (2) Moldovas ARI novadīti semināri par *ISSAI* 2600 piemērošanu konsolidēto finanšu pārskatu revīzijā un starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem (*IPSAS*); (3) ar Ukrainas ARI dalīšanās pieredzē par revidentu darbu finanšu revīzijās un saimnieciskā gada pārskata sagatavošanā; (4) Gruzijas ARI iepazīstināta ar Valsts kontroles pieredzi revīzijās sniegto ieteikumu finanšu ietekmes aprēķināšanā un ar revīziju par valsts budžetu.

Darba vizītes: Uzbekistānā (jūnijs) | Ukrainas ARI Rīgā (augusts) | Gruzijā (septembris–oktobris) | Moldovā (oktobris) | Moldovā (novembris)

Projekta ietvaros notikusi Baltijas valstu, Čehijas, Polijas un Slovākijas valsts kontroliešu oficiāla vizīte Kijevā, Ukrainā. Vizītes laikā pārrunāts atbalsts Ukrainas ARI un ārvalstu fondu piešķirto līdzekļu kara darbības seku novēršanai izmantošana, kā arī citas atbalsta jomas Ukrainas ARI.

Atbalsts Gambijas augstākās revīzijas iestādes kapacitātes stiprināšanai

Projektu īsteno: *IDI*, Latvijas Republikas Valsts kontrole, Lielbritānijas ARI, Kenijas ARI, Sjerraleones ARI, Āfrikas valstu Augstāko revīzijas iestāžu organizācija (*AFROSAI*).

Projekta finansējums⁸⁷ Valsts kontroles aktivitātēm 2024. gadā: 10 000 euro, no tiem izlietoti 2547 euro.

Īstenotās aktivitātes pārskata gadā: (1) atbalsts atbilstības revīziju veikšanā; (2) turpināts darbs pie revīziju metodiku pielāgošanas, plānošanas, aktualizācijas un dokumentēšanas; (3) apmācību plāna īstenošana.

Darba vizīte: Gambijā (februāris)

Valsts kontroles dalība starptautiskajā godprātības iniciatīvā (*GSAI*)

Projekta nosaukums: Dominikas ARI atbalsta projekts.

Valsts kontroles vienošanās par sadarbību atbalsta sniegšanā Dominikas ARI starp *INTOSAI* Attīstības iniciatīvu, Karību jūras reģiona ARI organizāciju (*CAROSAI*) un Dominikas ARI.

⁸⁵ Valsts kontroles darbības stratēģijas 2022.–2025. gadam 3. darbības virziena “Palielināt Valsts kontroles darba ietekmi sabiedrības labā” ietvars.

⁸⁶ Austrumu partnerība ir izveidota ar mērķi veicināt politisko asociāciju un ekonomisko integrāciju ar Eiropas Savienības Austrumu kaimiņiem, lai sekmētu stabilitāti, ekonomisko izaugsmi un savstarpēju uzticēšanos reģionā. Austrumu partnerība tiek īstenota attiecībā uz Baltkrieviju, Moldovu un Ukrainu Austrumeiropā, un Gruziju, Armēniju un Azerbaidžānu Dienvidkaukāzā. Kopš šīs politikas dibināšanas Austrumu partnerība ir Latvijas ārpolitikas prioritāte un Latvija aktīvi piedalās Austrumu partnerības politikas veidošanā.

⁸⁷ *INTOSAI* attīstības iniciatīvu finansē Norvēģijas ARI un starptautiskie donori – *UK Aid*, *INTOSAI*, *Austrian Development Agency* un *Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA)*.

Projekta finansējums 2023.–2025. gadam⁸⁸: 100 000 *euro*. Valsts kontroles līdzfinansējums pārskata gadā 2537 *euro*.

2024. gada martā un decembrī Valsts kontroles dalība *INTOSAI* izveidotās *IDI* globālās godprātības iniciatīvas (*GSAI*) projekta Uzraudzības komitejas tiešsaistes sanāksmēs, kurās Valsts kontrole un tās sadarbības partneri atskatījās uz progresu iepriekšējā periodā atbalsta projektā Dominikas ARI.

Īstenotās aktivitātes pārskata gadā: (1) mācības par atbilstības un lietderības revīziju veikšanu; (2) mācību organizēšana par publiskā sektora starptautisko revīzijas standartu principiem un to piemērošanas praktiskajiem aspektiem; (3) dalīšanās pieredzē par revīziju tēmu izvēli, risku novērtējumu, par revīziju darba aspektiem, kas aptver arī ētikas un korupcijas jautājumus, par neatkarības svarīgo nozīmi, kā arī komunikācijas jautājumiem; (4) novadītas mācības par to, kā efektīvi izmantot *MS Excel* un *Power BI* datu analīzē un darbā ar pieejamo informāciju.

Darba vizītes: Dominikas ARI (februāris–marts) | Dominikas ARI (aprīlis–maijs) | Dominikas ARI Rīgā (oktobris) | Attālināti (decembris)

Atbalsts jaunattīstības valstu augstākajām revīzijas iestādēm

“Mēs esam redzējuši izcilus rezultātus *IDI* atbalstā augstākajām revīzijas iestādēm visā pasaulē, un mēs esam priecīgi turpināt iesākto turpmākajos gados,” saka valsts kontrolieris Edgars Korčagins.

Valsts kontrole parakstījusi jaunu beztermiņa sadarbības līgumu ar Starptautiskās Augstāko revīzijas iestāžu organizācijas (*INTOSAI*) dibināto Attīstības iniciatīvas (*IDI*) organizāciju, tā turpinot atbalstīt jaunattīstības valstu augstākās revīzijas iestādes.

⁸⁸ Finansējums no ES, ASV valdības un *IDI* finanšu līdzekļiem, kā arī sadarbības partneru finanšu un tehniskajiem resursiem.

2.9. Iekšējās kontroles sistēma⁸⁹

Pārskata gadā Valsts kontrolē veiktas iekšējās kontroles procedūras atbilstoši iestādes kvalitātes vadības sistēmai un iekšējā audita darba plānam.

Aktivitāte	Paveiktais
Iekšējais audits	Veikts iekšējais audits par atvaļinājuma piešķiršanas procesa optimizēšanu. Uzsākts iekšējais audits par Juridiskās daļas funkciju izvērtējumu. Uzraudzīta iepriekšējos gados veikto iekšējo auditu rezultātā sniegto ieteikumu ieviešana.
Risku novērtējums	Veikta Valsts kontroles darbības stratēģijas 2022.–2025. gadam īstenošanas risku novērtējumā noteikto pasākumu risku mazināšanai/novēršanai īstenošanas uzraudzība.
Starptautiskais izvērtējums	Turpināts darbs pie 2022. gadā veiktā Valsts kontroles darbības starptautiskā izvērtējuma (Peer review⁹⁰) ieteikumu ieviešanas.
Slēgtu revīziju kvalitātes kontrole	Sagatavots ziņojums par revīzijas pierādījumu iegūšanas un noslēguma posmā veiktajām analītiskajām procedūrām finanšu pārskata vispārējai pārbaudei.

Viens no Valsts kontroles 2024. gada uzdevumiem kvalitātes vadības pārvaldības jomā – pārskatīt kvalitātes vadības sistēmu, jo kvalitātes vadība nav atsevišķa augstākās revīzijas iestādes funkcija, tā ir tādas kultūras integrēšana, kas parāda apņemšanos ar iestādes stratēģiju, procesiem un darbībām nodrošināt pastāvīgu kvalitāti.

Rezultātā 2024. gada decembrī Valsts kontrolē apstiprināta jaunā Valsts kontroles kvalitātes vadības politika.

Jaunā kvalitātes vadības politika nosaka kvalitātes vadības sistēmu, lai sniegtu pietiekamu pārlicību, ka Valsts kontrole veic visas revīzijas un citus uzdevumus nemainīgi augstā kvalitātē un saskaņā ar *ISSAI* vai citām regulējošām prasībām.

Kvalitātes vadības sistēma sastāv no (1) kvalitātes pārvaldības komponentu mērķiem; (2) risku izvērtēšanas procesa; (3) pārraudzības un trūkumu novēršanas procesa; (4) kvalitātes vadības sistēma novērtējuma; (5) kvalitātes vadības sistēmas dokumentēšanas.

⁸⁹ [Valsts kontroles darbības stratēģijas 2022.–2025. gadam](#) 4. darbības virziena "Nodrošināt efektīvu Valsts kontroles darbību un veicināt darbinieku profesionālo izaugsmi un motivāciju jaunu iespēju un izaicinājumu apstākļos" ietvars.

⁹⁰ Starptautiski akceptētais veids, kā šādu novērtējumu veikt, ir savstarpējās pārbaudes (*Peer review*) – pārbaudes, kuras atbilstīgi starptautiskajiem revīzijas standartiem konkrētajā revīzijas iestādē veic citu valstu ARI pārstāvji.

2.10. Aktivitātes ilgtspējas jomā⁹¹

Trešo gadu dalība korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta īstenotajā novērtējumā “Ilgtspējas indekss”, kas palīdz noteikt iestādes darbības ilgtspēju.

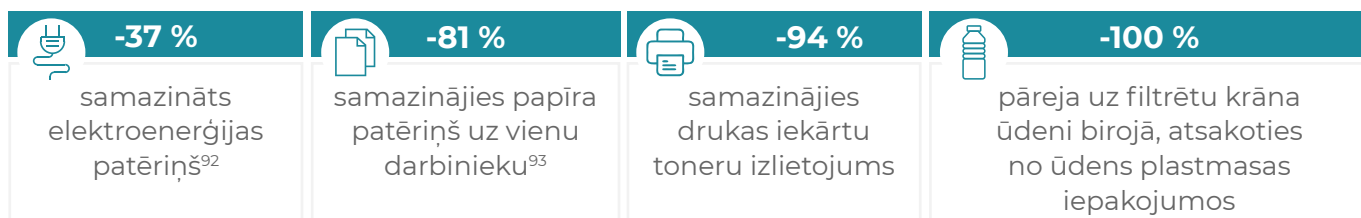
Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta īstenotajā novērtējumā “Ilgtspējas indekss 2024” Valsts kontrole saņēmusi apliecinājumu par atbilstību [Zelta kategorijai](#).

Zelta statusa ieguvēji demonstrē atvērtību un caurskatāmību, publiski komunicējot par galvenajiem ilgtspējas aspektiem.

Jaunu biznesa ieradumu forumā “Ilgbūtība” Valsts kontrole vadīja darbnīcu “Kā ilgtspēju padarīt par paradumu publiskajā sektorā?”, daloties pieredzē par labas pārvaldības principu un ilgtspējīgas vadības nodrošināšanu.

Zaļināšanas plāns

Pārskata gadā īstenotas [Valsts kontroles zaļināšanas plānā 2022.–2025. gadam](#) noteiktās aktivitātes ilgtspējas jomā un veikti vides aspektu mērījumi par 2024. gadu.

Visos Valsts kontroles veiktajos iepirkumos⁹⁴ iepirkumu komisijā vērtēta iespēja iekļaut vides kritēriju, un vides kritēriji iekļauti, īstenojot zaļo publisko iepirkumu.

Par ikgadēju tradīciju ir kļuvusi Valsts kontroles [dalība](#) “Lielajā Talkā”, izvēloties sakopt kādu no teritorijām, kuru kolēģi pamanījuši ikdienas gaitās netālu no Valsts kontroles darba telpām.

Izzinot Baltijas jūras ekosistēmu un sniedzot artavu piekrastes sakopšanā, rudens [pārgājiens](#) tika apvienots ar dalību “ANO Pasaules talkā” un akcijā “Glābsim mūsu jūru”.

Elektroniskās izsoles

Lai samazinātu radīto atkritumu daudzumu, kas ir viens no mērķiem Valsts kontroles zaļināšanas plānā 2022.–2025. gadam, turpināts 2023. gada decembrī uzsāktais pilotprojekts – funkciju veikšanai nevajadzīgas mantas utilizāciju aizvietojo ar atsavināšanu [elektroniskajās izsolēs](#). Pilotprojekts pabeigts 2024. gada janvārī un tika nolemts arī turpmāk izmantot šo iespēju.

2024. gadā [organizēta](#) jauna izsole, kas norisinājās no septembra līdz oktobrim Elektronisko izsoļu vietnē <https://izsoles.ta.gov.lv>, ar augšupejošu soli pārdodot Valsts kontroles īpašumā esošo kustamo mantu.

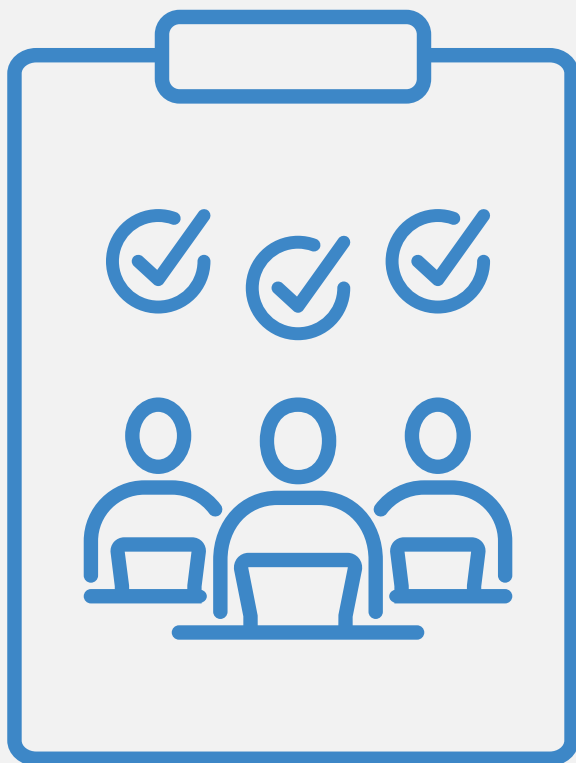
⁹¹ [Valsts kontroles darbības stratēģijas 2022.–2025. gadam](#) 4. darbības virziena “Nodrošināt efektīvu Valsts kontroles darbību un veicināt darbinieku profesionālo izaugsmi un motivāciju jaunu iespēju un izaicinājumu apstākļos” ietvars.

⁹² Salīdzinot ar 2019.–2021. gada vidējo elektroenerģijas patēriņu. Dati par elektroenerģijas skaitītāju rādītājiem, kuros tiek atsevišķi uzskaitīts Valsts kontroles elektroenerģijas patēriņš.

⁹³ Salīdzinot ar 2019.–2021. gada vidējo patēriņu.

⁹⁴ Visos iepirkumos, kuros nav riska nesaņemt pakalpojumu viena iespējamā pretendenta dēļ.

VALSTS KONTROLES RESURSI

3.1. Personāls

3.2. Finansējums un tā izlietojums

3.1. Personāls⁹⁵

Institūcijas lielākā vērtība ir darbinieki, kuri palīdz sasniegt Valsts kontroles likumā noteiktos un Valsts kontroles darbības stratēģijā izvirzītos mērķus.

Kopumā Valsts kontrolē ir

180

štata vietas

140

revīzijas
personālam

40

atbalsta
personālam

Darba
tiesiskajās
attiecībās

156⁹⁶

darbinieki un
amatpersonas

120

revīzijas
personāls

36

atbalsta
personāls

Vidējais
darbinieku
skaits

160

Darbinieku un
amatpersonu
vidējais vecums

**45
gadi**

Sadalījums
pa vecuma
grupām

5

20-29

36

30-39

67

40-49

37

50-59

11

60 un vairāk

Valsts kontrolē darbinieku (arī amatpersonu)
sadalījums pa dzimumu grupām

131 jeb 84 %

sieviešu

25 jeb 16 %

vīriešu

96 %

darbinieku (arī amatpersonu) ir augstākā izglītība

76 %

maģistra grāds

2 %

doktora grāds

Lai atbilstoši izstrādātajam amatu sarakstam nodrošinātu stratēģisku personāla plānošanu un mērķtiecīgi piesaistītu atbilstošas kvalifikācijas darbiniekus, izsludināti 13 konkursi uz vakantajām amata vietām Valsts kontrolē. Konkursu rezultātā kopumā saņemti vairāk nekā 300 pieteikumi.

Darbu
Valsts
kontrolē

uzsāka

15

darbinieki

izbeidza

22

darbinieki

14 %

mainības
koeficients

15 gadi

vid. nostrādāto
gadu skaits

⁹⁵ Valsts kontroles darbības stratēģijas 2022.–2025. gadam 4. darbības virziena "Nodrošināt efektīvu Valsts kontroles darbību un veicināt darbinieku profesionālo izaugsmi un motivāciju jaunu iespēju un izaicinājumu apstākļos" ietvars.

⁹⁶ 2024. gada 31. decembrī. Tajā skaitā ilgstošā prombūtnē esošie darbinieki.

Pārskata gadā saglabāta iepriekš ieviestā darba organizēšana – iespēja strādāt hibrīdrežīmā (daļēji klātienē/attālināti). Lai nodrošinātu iespēju darbiniekiem pilnvērtīgāk veikt darbu arī attālināti, attīstītas informācijas tehnoloģijas un veikti pasākumi mobilitātes nodrošināšanai.

Darbinieku profesionālās kompetences paaugstināšana

Pārskata periodā īstenotas mācību programmas un pieredzes apmaiņa, lai sasniegtu izvirzītos mērķus, darbinieki justos motivētāki un mainīgajiem dzīves apstākļiem piemērotāki. Kopumā profesionālās kompetences paaugstināšanai personāls nodrošināja dalību 108 mācībās un citos izglītojošos pasākumos, no tiem 87 ārējās mācības un 21 iekšējie mācību pasākumi.

Iekšējie mācībaspēki novadīja mācības vai pieredzes apmaiņas seminārus par tādām tēmām kā, piemēram, darbs pārkāpumu izvērtēšanas jomā, (NE)pazust slogos, lietišķa rakstveida saziņas revīzijas procesā, krāpšanas iespējamības izvērtēšana revīzijā, aktualitātes revīzijas metodikā.

Ārējie mācībaspēki novadīja mācības par tādām tēmām kā, piemēram, informācijas sistēmu drošība, mākslīga intelekta iespējas, vadītprasme, medijtreniņš – komunikācijas un argumentēšanas prasmes.

Starptautiskās pieredzes gūšanai Valsts kontrolē organizētas mācības lietderības revīziju jautājumos, kuras vadīja Zviedrijas ARI eksperti. Eksperti dalījās lietderības revīziju pieredzē, uzsverot loģisku un strukturētu pieeju, viegli uztveramu revīzijas ziņojumu, produktivitāti revīziju darbā un “3E” (t. i., ekonomiskuma, efektivitātes un produktivitātes) principu analīzi. Savukārt pieredzes gūšanai par augstāko revīzijas iestāžu stratēģijas izstrādi, rezultatīvajiem rādītājiem, kā arī par cilvēkkapitāla attīstības jautājumiem un par mācību moduļu uzbūvi apmeklētās [Somijas](#) un [Zviedrijas ARI](#).

Revidentu sertifikācija

Saskaņā ar Valsts kontroles likumu⁹⁷ 2023. gadā stājās spēkā nosacījums, ka par revīzijas departamenta sektora vadītāju var būt persona, kura ir ieguvusi sertifikātu⁹⁸ publiskā sektora revīziju veikšanai, un revīzijas grupu var vadīt sektora vadītājs vai revidents, kuram ir šāds sertifikāts.

Turpinot sektora vadītāju un revidentu sertifikāciju, izsniegti 13 sertifikāti lietderības revīziju un 11 finanšu revīziju veikšanai.

Darba attiecībā ar Valsts kontroli⁹⁹ ir 67 sertificētas personas lietderības revīziju veikšanai un 54 sertificētas personas – finanšu revīziju veikšanai.

Atzinības raksti

Saskaņā ar Valsts apbalvojumu likumu ir nodibināts Valsts kontroles apbalvojums – [Atzinības raksts](#). Atzinības rakstu piešķir Valsts kontroles sadarbības partneriem un Valsts kontroles amatpersonām un darbiniekiem, lai izteiktu atzinību par ieguldījumu Valsts kontroles izvirzīto mērķu sasniegšanā un attīstībā. Atzinības rakstus pasniedz gadā – Valsts kontroles dibināšanas dienā 16. augustā vai citā dienā, kad tiek atzīmēta šī gadadiena.

Valsts kontroles 101. jubilejā [Atzinības raksts](#) – valsts apbalvojums – pasniegts septiņiem Valsts kontroles darbiniekiem par ieguldījumu institūcijas izvirzīto mērķu sasniegšanā un attīstībā, par profesionalitāti un neatlaidību, kā arī par radošu pieeju un nozīmīgu ieguldījumu Valsts kontroles darbā.

⁹⁷ Valsts kontroles likums.

⁹⁸ Sadarbībā ar SIA “Stockholm School of Economics in Riga” izstrādāti un Izglītības kvalitātes valsts dienests ir licencējis divus mācību kursus profesionālās pilnveides izglītības programmās “Finanšu revīzija publiskajā sektorā” (licence Nr. P-16532) un “Lietderības revīzija publiskajā sektorā” (licence Nr. P-167320) publiskā sektora revidentiem/auditori.

⁹⁹ 2024. gada 31. decembra dati. Tajā skaitā piecām personām apturēta sertifikāta darbība.

Savukārt no sadarbības partneru vidus Atzinības raksts Baltijas ARI forumā pasniegts Lietuvas ARI Plānošanas un ietekmes departamenta sektora vadītājai Aurēlijai Brukštutei (*Aurelija Brukštutė*) par izcilu ieguldījumu Latvijas Republikas Valsts kontroles mērķu sasniegšanā. Aurēlijai Brukštutei ir bijusi cieša sadarbība ar Valsts kontroli, īpaši *EUROSAI* Pašvaldību revīziju darba grupā, aktīvi īstenojot sadarbību starp augstākajām revīzijas iestādēm par pašvaldību revīzijām aktuāliem jautājumiem, problēmām, risinājumiem, pieredzes apmaiņu.

Mentoru dienests

Mentoru dienests atbalsta un ieinteresē jaunos darbiniekus un rada pozitīvus un patīkamus apstākļus, lai jaunie darbinieki varētu iekļauties Valsts kontrolē.

Kopš Valsts kontroles Mentoru dienesta izveides 2022. gadā Valsts kontrolē ir apmācīti 30 mentori.

Pārskata gadā turpināts 2022. gadā iesāktais darbs pie Valsts kontroles Mentoru dienesta attīstības. Veikta mentoru un jauno darbinieku anketēšana, lai izzinātu uzlabojamās jomas un izveidotu vēl efektīvu mentoringa sistēmu, kas ir būtiska jaunā darbinieka darbā ievadīšanas procesa daļa.

Vērtību vēstnešu institūts

Vērtību vēstnešu institūts veidots kā Valsts kontroles vērtību orientācijas iniciatīva, lai sekmētu Valsts kontroles misijas, vīzijas un vērtību iedzīvināšanu, aktualizēšanu un nostiprināšanu.

Vērtību vēstnešu kopu veido 10 kolēģi, kas brīvprātīgi piekrituši līdzdarboties un sekmēt vērtību iedzīvināšanu, aktualizēšanu un nostiprināšanu.

Iekšējo pasākumu organizēšana	 Darbības jomas	Atbalsts iekšējā komunikācijā
Mācības par misiju, vīziju un vērtībām		Vērtību monitorings un priekšlikumi

2024. gada septembrī Valsts kontroles vērtību vēstneši tikās ar Valsts ieņēmumu dienesta vērtību vēstnešiem pieredzes apmaiņā. Tikšanās laikā pārrunāta gan kolēģu iesaiste dažādu pasākumu organizēšanā, gan organizācijas vērtību iedzīvināšana ikdienā.

Būtisks ir Vērtību vēstnešu institūta ieguldījums, organizējot pasākumus pieredzes apmaiņai un neformālām diskusijām par tēmām kā, piemēram, (1) vērtīgi padomi *MS Word* un *MS Excel* ikdienas lietošanā; (2) viedtālrunu izmantošanas nosacījumi; (3) jaunās biroja telpas; (4) jomu risku novērtējums un jautājumi par lietderības revīziju tēmu izvēli; (5) aptaujas veikšanas rīks "*visidati.lv*"; (6) *Canva* rīka izmantošana revīziju darbā; (7) *Lursoft* datubāzes.

Iekšējās komunikācijas atbalstam vērtību vēstneši iesaistīti pasākumos pārejai uz aktivitātēs balstītām biroja telpām¹⁰⁰ no 2027. gada. Ir svarīgi jau savlaicīgi domāt par kopīgu sadzīvi, kur darba, sadarbības un savstarpējās cieņas mijiedarbībai būs būtiska nozīme. Tāpēc vērtību vēstneši iesaistīti jaunā biroja ikdienas etiķetes vadlīniju izstrādē. Pieredzes gūšanas nolūkos vērtību vēstneši devās vizītē uz Valsts nekustamo īpašumu biroju Talejas ielā, Rīgā. Rezultātā pārskata gadā izstrādātas vadlīnijas "Ceļvedis ērtai un draudzīgai ikdienai birojā".

¹⁰⁰ Plašāk sadaļā "Finansējums un tā izlietojums".

Valsts kontroles ētikas ietvars

Valsts kontrolē ētikas pamatprincipi nostiprināti Valsts kontroles [ētikas kodeksā](#) un Valsts kontroles ētikas kodeksa rokasgrāmatā. Valsts kontrolei saistošs ir *ISSAI 130*¹⁰¹ standarts, lai nodrošinātu augstākās revīzijas iestādes un tās darbiniekus ar vērtību un principu kopumu, uz kā balstīt rīcību.

Godprātība	 Ētikas pamatprincipi	Objektivitāte
Profesionālā kompetence		Konfidencialitāte
Profesionāla rīcība		

Valsts kontrolē darbojas Ētikas komisija, kuras darbību regulē Ētikas komisijas nolikums. Pārskata periodā Ētikas komisijas nolikums izteikts jaunā redakcijā. Ētikas komisiju vada komisijas priekšsēdētājs. Līdz 2024. gada jūlijam Ētikas komisiju vadīja Ētikas komisijas priekšsēdētāja Valsts kontroles padomes locekle, Pirmā revīzijas departamenta direktore Inese Kalvāne. 2024. gada augustā Valsts kontroles Ētikas komisija darbu uzsāka jaunā sastāvā un tā vadību pārņēma Ētikas komisijas priekšsēdētājs Valsts kontroles padomes loceklis, Otrā revīzijas departamenta direktors Gatis Litvins. Papildus komisijā darbojas trīs Valsts kontroles padomes locekļi un divi darbinieki.

Pārskata periodā organizēta Ētikas nedēļa. Tajā aktualizēti Valsts kontroles darba ētikas pamatprincipi. Lekciju par sociālo solidaritāti, komunikāciju un labiem tikumiem Valsts kontrolē vadīja Augstākās tiesas tiesnese Sanita Osipova.

¹⁰¹ Starptautiskās Augstāko revīzijas iestāžu organizācijas (*INTOSAI*) standarti.

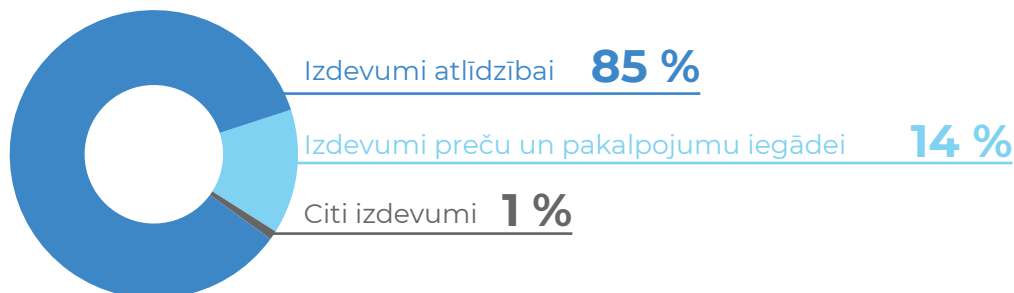
3.2. Finansējums un tā izlietojums

Valsts kontrole finansējumu pamatfunkciju nodrošināšanai saņem no valsts pamatbudžeta. 2024. gadā Valsts kontroles budžets bija 8,26 milj. euro, kas ir par 7 % vairāk nekā iepriekšējā gadā (7,7 milj. euro). Finansējuma palielinājums saistīts ar lielāku papildus piešķirto finansējumu prioritāro pasākumu īstenošanai un lielāku piešķirto finansējumu no budžeta programmas 01.00.00 "Apropriācijas rezerve", salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

Saņemtais finansējums, tā izlietojums 2024. gadā un salīdzinošā informācija

Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā, euro		
		apstiprināts likumā (bez izmaiņām)	apstiprināts likumā (ar izmaiņām)	faktiskā izpilde
1. Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	7 345 783	8 090 654	8 289 327	7 809 995
1.2. dotācijas	7 323 733	8 090 654	8 264 844	7 785 512
1.3. transferti	22 050	0	24 483	24 483
2. Izdevumi (kopā)	7 345 783	8 090 654	8 289 327	7 809 995
2.1. uzturēšanas izdevumi (kopā)	7 260 013	8 004 221	8 202 894	7 753 208
2.1.1. kārtējie izdevumi	7 243 432	7 986 692	8 185 275	7 736 537
2.1.1.1. atlīdzība	6 217 597	6 721 899	6 755 041	6 629 213
2.1.1.2. preces un pakalpojumi	1 025 835	1 264 793	1 430 234	1 107 324
2.1.2. subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	320	320	320	320
2.1.3. kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	16 261	17 209	17 209	16 261
2.2. izdevumi kapitālieguldījumiem	85 770	86 433	86 433	56 787

Valsts kontroles faktiskie izdevumi 2024. gadā bija 7,81 milj. euro.

Izdevumu lielākais īpatsvars ir izdevumi atlīdzībai – 6 629 213 *euro* jeb 84,9 % no budžeta izdevumiem, kas ir par 6,6 % vairāk nekā iepriekšējā gadā (6 217 597 *euro*). Izdevumu pieaugums saistīts ar papildus piešķirto finansējumu prioritārā pasākuma “Valsts kontroles kapacitātes stiprināšana publiskā sektora revīzijās, stiprinot cilvēkkapitālu” īstenošanai un atlīdzības palielināšanu Valsts kontroles darbiniekiem atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma regulējumam.

Otrs lielākais izdevumu īpatsvars ir izdevumi preču un pakalpojumu iegādei – 1 107 324 *euro* jeb 14,2 % no budžeta izdevumiem, kas ir par 7,9 % vairāk nekā iepriekšējā gadā (1 025 835 *euro*). Izdevumu pieaugums galvenokārt saistīts ar iegādāto audita atbalsta programmatūras *TeamMate* ikgadējās uzturēšanas un atbalsta pakalpojumu abonēšanas perioda maiņu un izdevumu inventāra iegādei palielinājumu.

Pārskata gadā no preču un pakalpojumu izdevumiem 600 549 *euro* jeb 54,2 % ir izdevumi par biroja telpām – nomu un komunālajiem pakalpojumiem. Tas ir par 1,2 % vairāk nekā iepriekšējā gadā (593 625 *euro*). Izdevumu pieaugums saistīts ar komunālo maksājumu sadārdzināšanos.

Kopš 2006. gada tiek nomātas biroja telpas Skanstes ielā 50, Rīgā, no privātā sektora komersanta. Kopējā nomāto telpu platība ir 3847 m². Valsts kontroles telpu nomas līguma beigu termiņš ir 2027. gads. 2024. gada 15. janvārī Valsts kontroles padome pieņēma lēmumu¹⁰² pieņemt valsts akciju sabiedrības “Valsts nekustamie īpašumi” piedāvājumu¹⁰³ Valsts kontroles aktivitātēs balstīta biroja izveidei Rīgā, Krišjāņa Valdemāra ielā 26. 2025. gada 5. martā ir parakstīts priekšlīgums ar valsts akciju sabiedrību “Valsts nekustamie īpašumi” par nekustamā īpašuma Krišjāņa Valdemāra ielā 26, Rīgā, telpu nomas līguma noslēgšanu. Biroja telpas paredzēts nodot Valsts kontrolei lietošanā 2027. gada 1. februārī, nomas līguma termiņš – 15 gadi.

Finansējums prioritārajiem pasākumiem un tā izlietojums

2024. gada valsts budžeta veidošanas procesā Valsts kontrole iesniedza prioritārā pasākuma pieteikumu 2024.–2026. gadam “Valsts kontroles kapacitātes stiprināšana publiskā sektora revīzijās, stiprinot cilvēkkapitālu” ar mērķi stiprināt Valsts kontroles kapacitāti: 1) visā Valsts kontroles darbības stratēģijas periodā attīstot jaunus informācijas tehnoloģiju risinājumus un uzlabojot esošo risinājumu integritāti, ieviešot jaunāku *TeamMate* versiju (*TeamMate+*); 2) palielinot darbinieku mēnešalgu apmērus atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma regulējumam un tuvinot to nozares vidējā atalgojuma apmēram.

Prioritārā pasākuma īstenošanai 2024. gadā piešķirti 547,9 tūkst. *euro*, izlietoti 439 tūkst. *euro* jeb 80,1 %. Neizlietotie līdzekļi prioritārajiem pasākumiem 2024. gadā ir saistīti ar 2024. gadā uzsāktā publiskā iepirkuma “Audita atbalsta programmatūras *TeamMate+* jaunākās versijas ieviešanas pakalpojuma iegāde” turpināšanos 2025. gadā. Kavēšanās saistīta ar pretendenta (pretendents reģistrēts ES) papildus nepieciešamo laiku reģistrācijas valsts kompetento institūciju izziņu saņemšanai par to, ka uz pretendentu neattiecas Publisko iepirkumu likumā noteiktie izslēgšanas iemesli. Lēmums par uzvarētāju iepirkumā pieņemts 2025. gada 6. martā.

Pētniecības darbi

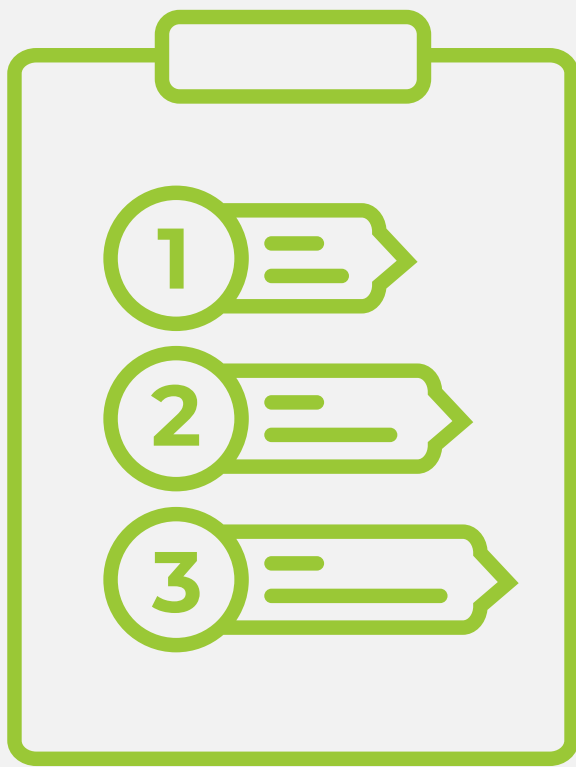
Pārskata gadā sadarbībā ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību “TNS LATVIA”¹⁰⁴ (zīmola nosaukums “KANTAR”) uzsākts Valsts kontroles darbinieku piesaistības pētījums (līguma summa – 4162 *euro*, ieskaitot PVN). Pētījuma mērķis – veikt visaptverošu Valsts kontroles darbinieku piesaistības (apmierinātības, iesaistīšanās, motivācijas, lojalitātes) datu apkopojumu. Informācija par Valsts kontroles veikto pētījumu rezultātiem un plānotajiem pētījumiem ir pieejama Valsts kancelejas pētījumu un publikāciju [datubāzē](#).

¹⁰² Valsts kontroles padomes 2024. gada 15. janvāra lēmums (prot. Nr. 3, 3.§).

¹⁰³ Valsts akciju sabiedrības “Valsts nekustamie īpašumi” 2023. gada 14. oktobrī izteiktais telpu nomas piedāvājums.

¹⁰⁴ Reģistrācijas numurs 40003162446.

PRIORITĀTES NĀKAMAJAM GADAM

Prioritātes 2025. gadam

Prioritātes 2025. gadam pamatā izriet no [Valsts kontroles darbības stratēģijas 2022.–2025. gadam](#). Īpašus akcentus plānots likt uz vairākām Valsts kontroles aktivitātēm.

	Ieguldīt būtiskus resursus lietderības revīziju veikšanā, sniedzot vislielāko ieguvumu sabiedrībai un rūpējoties, lai katrs ieguldītais <i>euro</i> sniedz pēc iespējas lielāku atdevi.
	Īstenot Valsts kontroles iekšējo projektu “Neatkarīga revidenta viena ziņojuma sniegšana finanšu revīzijās – revīzijā par saimnieciskā gada pārskatu”, novirzot iespējami daudz revīzijas resursu no finanšu uz lietderības revīzijām.
	Veikt finanšu revīziju par NATO daudz nacionālā divīzijas štāba “Ziemeļi” 2024. gada pārskata sagatavošanas pareizību, pārņemot šos pienākumus rotācijas kārtībā no Dānijas ARI.
	Revīziju rezultātā pēc iespējas sniegt ieteikumus, fokusējoties uz konkrētu, kur iespējams, izmērāmu sasniedzamo rezultātu.
	Pilnveidot Valsts kontrolei noteiktās tiesības lemt par zaudējumu piedziņu no amatpersonām (darbiniekiem) gadījumos, kad to nelikumīgas rīcības rezultātā radīti zaudējumi valsts vai pašvaldības budžetam un persona tos nebūs atlīdzinājusi labprātīgi.
	Attīstīt kompetenču modeļus atbilstoši revidentu specializācijai un ARI starptautiskajiem standartiem, kā arī pilnveidot izglītojošo pasākumu klāstu ar augstas kvalitātes mācībām.
	Vadīt <i>EUROSAI</i> Pašvaldību revīziju darba grupu, attīstot un padarot efektīvāku pašvaldību ārējā audita sistēmu kopumā, organizējot darba grupas sanāksmes (tajā skaitā attālināti un klātienē Latvijā) un izdodot <i>EUROSAI</i> Pašvaldību darba grupas žurnālu.
	Turpināt sadarbību ar <i>IDI</i> un Ārlietu ministriju, sniedzot attīstības sadarbības palīdzību Armēnijas, Dominikas, Moldovas un Uzbekistānas ARI.
	Īstenot iepriekšējā gadā apstiprinātās strukturālās izmaiņas Valsts kontrolē, optimizējot procesus un modernizējot struktūru.
	Stiprināt Valsts kontroles kapacitāti informāciju tehnoloģiju jomā, palielinot attālinātā datu centrā (mākoņpakalpojumā) darbināto informācijas sistēmu īpatsvaru.
	Izstrādāt jauno Valsts kontroles darbības stratēģiju periodam no 2026. gada.

@VKontrole

VKontrole

LRVK

Latvijas Republikas Valsts kontrole

@valstskontrole.bsky.social

valsts.kontrole

Skanstes iela 50, Rīga, LV-1013

+371 232 822 72

www.lrvk.gov.lv

pasts@lrvk.gov.lv